CONSTANTIN P. POPESCU

REGELE NORILOR

Povestiri imaginare

Tatălui şi fiului meu.

SEMĂNĂTORUL
Editura online -Mai 2010

SUMAR

PĂSĂRILE ZAKI....3
TAINA....4
O ZI....9
ICAR....14
LUMINA CURATĂ A ZILEI....18
UMBRA....24
GALBEN....28
FLORAR....38
CRONICARUL....41
CLIPA....45
CETATEA....51
PALMA....56
TURNUL....64
AŞTEPTARE....67
NOI....73
REGELE NORILOR....78

PĂSĂRILE ZAKI

Păsările Zaki începuseră să-mi trimită semne în acele ore ale nopţilor întunecate şi fără lună. Sunete ascuţite pe care numai ele le trimiteau şi numai pentru mine, cel care eram capabil să le înţeleg. Ştiam de mult că vor veni acele cântece, la fel de bine cum ştiam că păsările Zaki nu puteau zbura singure. Aveau nevoie pentru asta de oameni şi tocmai de aceea cântecul lor pătrundea asemenea aerului mai întâi prin nas, apoi prin plămâni şi de acolo creştea prin sânge şi se răspândea pe linia şirei spinării. Când pasărea ştia că are gata un asemenea cuib, atunci prin mâinile omului treceau fiorii unor aripi şi cântecul păsării primite se făcea zbor.

Şi dacă omul acela era însoţit în viaţa lui de întuneric, deşi nici o viaţă de om nu este cu totul întunecată, atunci păsările Zaki îl ridicau foarte sus, aproape de nori şi-l lăsau apoi să cadă de acolo. Făceau lucrul acesta pentru că era necesar să fie aşa, pentru ca omul să cadă, să se lovească şi să-l doară. Le durea şi pe ele atunci, aşa cum îl durea pe omul acela. Dar numai aşa omul se trezea, numai aşa putea vedea stând la căpătâiul lui pasărea Zaki având grijă de el. Atunci omul învăţa să-şi descopere mai mult forţa spiritului decât puterea braţelor. Putea acum să audă cântecul fluierat de trei ori doar pentru el de pasărea Zaki. Niciodată păsările Zaki nu zburaseră altfel.

Când omul era destul de crescut şi înţelegea, aşa cum înţelesesem eu, că poate zbura cu pasărea aceea care se dăruia numai lui, atunci pasărea Zaki se bucura. Iar eu mă bucuram la fel de mult, însemna că eram pregătit pentru zbor şi nu voi mai fi trântit de pământ ca să mă trezesc. Asta probabil că se întâmplase altădată şi dacă eu nu-mi mai aminteam nu avea nici o importanţă.

Păsările Zaki aveau aripi mari şi verzi, fosforescente, iar trupul lor era roşu ca sângele arzând. Atunci când cântau, un sunet întreit şi ascuţit ca o tânguire, trupul şi aripile lor erau numai setea de oameni şi zbor. Pentru că niciodată nu puteau zbura singure.

Iar câteodată, destul de rar însă, omul era dus în zbor acolo sus, în lumea de deasupra norilor, în lumea păsărilor Zaki. Acolo omul era adoptat, îngrijit într-un mod cu totul şi cu totul deosebit şi devenea şi el pasăre Zaki. Pentru lucrul acesta, toate păsările Zaki se făceau cu mult timp înainte mult mai frumoase şi penele lor fosforescente luminau nopţile fără lună în culori nemaivăzute vreodată. Oamenii se minunau atunci şi spuneau că astea sunt semne cereşti.

Din vremuri îndepărtate, bătrânii povesteau că păsărilor Zaki le sunt atât de dragi oamenii încât, la sfârşitul timpului, Pământul nu va mai fi locuit. Vor fi doar păsări Zaki în lumea lor de peste nori. Iar atunci vor veni alţi oameni, din locuri mult mai îndepărtate, pentru a învăţa să-şi descopere mai întâi puterea braţelor şi mai apoi forţa spiritului. Abia atunci auzeau cântecele păsărilor Zaki, acele păsări care îi iubeau atât de mult pe oameni încât nu puteau zbura singure, ci numai prin ei şi pentru ei.

Aşa povesteau bătrânii din vremurile îndepărtate, dar în glasurile lor se simţea o durere pe care nici ei nu o mai puteau desluşi.

Era amintirea prăbuşirilor vechilor lumi, la fel de necesare ca zborul.

TAINA

Îi spusese atunci că se vor putea căsători doar cu o singură condiţie. Ea aştepta, curioasă, să afle care este condiţia lui, era sigură că era vorba de vreo chestie tipic masculină. Aşa aveau ei, bărbaţii, nişte mici orgolii, cum ar fi să meargă la fiecare sărbătoare la mama sau să iasă în fiecare a treia sâmbătă a lunii cu prietenii la iarbă verde cu maşini, cu grătar, cu minge, cu tot. Aştepta cu ochii plini de curiozitate, iar el atunci îşi aplecă puţin capul şi privi în pământ. De ce oare nu mă poate privi în

ochi tocmai acum? se întrebă ea. Dar el era foarte serios şi asta o îngrijoră.

-Voi fi tot timpul al tău, îi spuse el, zi şi noapte, la bine şi la greu, dar va trebui să nu mă întrebi niciodată unde plec duminicile dimineaţa. Am locuri care trebuie să îţi fie ţinute la distanţă şi fii sigură că am să mă întorc totdeauna înainte de prânz. Nu vom mai vorbi niciodată despre asta, doar acum.

Ridică privirea şi ea văzu în ochii lui că era cât se poate de serios. Poate că are pe altcineva, a fost primul ei gând. Şi se mai gândi apoi la familia ei, cu părinţii ei serioşi şi bine aşezaţi în societate, apoi la el, cu catedra lui de la universitate, la copilăria ei de fată ţinută sub ochiul sever al mamei, la fiorul pe care l-a simţit atunci când ochii lui o priviseră prima dată. Toate astea îi trecură prin cap în clipa aceea şi nedumerirea ei crescu, se simţea ca într-un joc ale cărui reguli trebuiau descoperite şi asta o întrista.

Căuta să-l privească în ochi şi el evita asta, se uita mereu înainte şi parcă deasupra, undeva peste capetele trecătorilor. Poate că sunt doar folosită acum pe post de logodnică şi mai apoi de nevastă, poate că are de gând să mă încuie în vreun turn inaccesibil altor oameni, ca şi cum aş fi propritatea lui unică, sau poate că ascunde cine ştie ce vicii şi nu voi afla de spre toate decât după... După ce? După ce vom fi căsătoriţi după legile omeneşti? Atunci când voi fi doar doamna lui, purtându-i numele ca pe o onoare pe care el va fi mândru s-o arate tuturor? Şi care va trebui să-i aducă pe lume fii, mai ales băieţi zdraveni şi sănătoşi?

- Şi dacă voi dori să mergem împreună undeva duminica, la biserică, de exemplu, se auzi cu surprindere întrebându-l. Şi apoi în concedii, în vacanţele tale, cum vom face dumnicile în care vom fi plecaţi din oraş?

- Vom merge altădată, că doar accesul la biserică e liber oricând, îi răspunse el foarte sigur pe el. Iar concediile...

Siguranţa asta afişată atât de vizibil o speria mereu, simţea cu inima ei de femeie că este ceva ascuns în el. Iar el, ca să nu poată fi învinuit că îi ascunde ceva acum, înainte de căsătoria lor, el tocmai acum îi mărturisea ceea ce ea ştia, dar ştia fără amănunte. Poate că asta vrea el să nu ştiu, amănuntele, detaliile treburilor lui de duminică dimineaţă. Atunci mai ajută la ceva mărturisirea asta? Numai să aflu eu că el poate e vreun agent secret în misiuni secrete de duminică, sau că are de făcut

vreo vizită rudei lui bogate pe care eu nu trebuie s-o cunosc niciodată. Nu mai pot decât să fabulez la infinit, atât.

Se poate presupune orice tăcând, mai ales tăcând asupra duminicilor dimineaţa. Se închise în ea şi tăcu, iar el simţi. O cuprinse de umeri şi merseră pe strada aceea dreaptă până la uşa restaurantului. El o deschise hotărât şi sigur pe el. Prea sigur pe el, se gândi ea şi se temu deodată de toată perspectiva nouă deschisă la fel cu uşa aceea din faţa ei. Unde mai pot ajunge împreună? Simţea că viitorul căsătoriei cu el era prevăzut şi planificat în cele mai mici amănunte şi asta o făcea să urle, să se opună din răsputeri. Dar el o luă de braţ cu delicateţe şi o conduse la masa pe care o alesese.

Ştia că vor lua din nou masa împreună. Ştia că ea ar fi vrut să ia cu adevărat masa aceea şi să i-o spargă lui în cap, că ar fi fugit oriunde după aceea, dar eliberată de sub forţa siguranţei lui.

Nu se căsătoriseră, dar locuiau de aproape un an împreună. Aşa cum îi spusese, el pleca duminicile dimineaţa şi se întorcea mereu înainte de masa de prânz. Nu se întorcea schimbat din drumurile lui. Era la fel de sigur pe el şi de calm, ba chiar ei i se părea mai puternic la întoarcere. Şi dacă la început se temuse că îl va pierde, acum se obişnuise cu duminicile dimineaţa fără el. Pentru că el se trezea foarte devreme atunci şi umbla prin casă fără să facă nici cel mai mic zgomot, iar ea se adâncea atunci în cel mai dulce somn. Doar trezirea în patul lor după plecarea lui o întrista. Şi de fiecare dată îşi sorbea cafeaua doar cu ea însăşi şi privind de obicei pe fereastră. Casa lor era la etajul al şaptelea şi se vedea foarte frumos cerul zilei şi colţul de stradă cu copaci mari. Şi fereastra lor era mare, la fel şi camerele apartamentului lor, doar dormitorul era mic şi cochet şi numai biblioteca din camera mare i se părea ei a fi foarte departe uneori.

Când el pleca, îl aştepta privind lung pe fereastră. Oamenii treceau pe stradă neştiind că sunt priviţi prin ochii ei stând acolo, la fereastră, doar cu ea însăşi. Şi păsările o salutau uneori pe lângă sticla ferestrei, acolo, sus. Odată găsise un binoclu mic, din acelea de teatru, pe care îl pusese la ochi invers şi toate i se părură deodată foarte îndepărtate. La fel cum i se părea acum şi discuţia aceea în care el îi spusese condiţia lui

pentru căsătorie. Singura condiţie. Pe care ea o înţelesese şi acceptase fără a-i spune deschis şi lui. Dar nici nu se căsătoriseră, însă acum asta nu mai conta, era la fel de departe ca imaginea străzii privite prin binoclul inversat.

Se trezise duminica aceasta ca de obicei, somnoroasă, era iarnă şi frig. Zăpada albă de afară o făcea să se simtă dornică de hibernare, de somn lung ca de ursoaică adormită în braţele ursului ei... Un somn e o întâlnire cu sufletul tău cel adevărat şi nemuritor, îi spusese el. Iar ea ştia că el avusese dreptate.

Nu se mai întreba de mult pe unde se duce el duminica dimineaţa. Ar fi dorit mult să-l urmărească pe neştiute, a vrut chiar să angajeze un detectiv pentru asta, dar renunţase. Atunci înţelesese că nimic altceva nu conta mai mult decât încrederea, poate nici prietenia, poate nici căsătoria... Îi lăsase toată încrederea ei, la urma urmei nu o minţise niciodată cu nimic. Iar dacă ar fi făcut-o, atunci ea l-ar ierta chiar fără a şti alt adevăr decât acela de şti că el ştie.

Sorbi din cafeaua fierbinte şi îşi încălzi mâinile pe ceaşca rotundă. Se simţea bine, chiar dacă el plecase. Poate că exact asta dorea şi el, să fie un pic singur, doar cu el însuşi. Chiar plecat de acasă, el era acolo, cu ea.

Îşi trase capotul şi se duse spre biblioteca din camera mare. Privi lung rafturile pline de cărţi şi alese pe negândite aproape un volum de Gibran. Începu să citescă şi se depărtă din aşteptarea aceea devenită obişnuinţă. Ştia că el va veni înainte de prânz.

Uşa de la intrare se deschise fără mult zgomot şi el intră tăcut, o privi stând ghemuită pe fotoliu şi citind. Nici nu-l observase intrând, dar el o vedea într-o lumină care venea de dincolo de fereastră, poate din albul zăpezilor de afară, se apropie şi o sărută pe frunte. Mirosea a ger şi ea se înfioră.

- Când ai intrat, nici nu te-am auzit, îi spuse.

- Tiptil-tiptil, ca o pisică, sau ca un motan prin zăpadă, îi răspunse el râzând. Îşi scotea mănuşile şi ea îi privi mâinile. Erau mâini subţiri de profesor. El privi cartea şi ochii i se luminară.

- Gibran te-a prins, nu-i aşa?

- Atât de mult încât nu avem nimic de mâncare, răspunse ea, întinzându-se ca după un somn lung. Dar găsim noi o soluţie, da?

- Da. Mergem la restaurantul acela de acum un an, mai ţii minte?

- Nu foarte bine, dar de ce acolo?

- Acolo... Ei bine, acolo am rostit condiţia mea de fi soţul tău, asta sigur nu ai uitat-o, dar dacă l-ai citit astăzi pe Gibran ai ajuns acolo, la condiţia mea...

Ea se gândi cu greutate la toate cele spuse de el şi i se păreau a fi un fel de taină a cărei descifrare se apropia.

La restaurant era cald şi pianul se auzea de foarte departe, aşa încât nu trebuiau să vorbească prea tare. Era plăcut şi ea se simţea fericită.

- Am să-ţi spun taina mea, spuse el. Plec de dimineaţă în fiecare duminică doar spre sufletul meu. Am nevoie de asta cu disciplină şi cu un ritual care e ca o rugăciune. Gibran m-a învăţat cum să o fac. Merg pe stradă cu mine însumi şi vorbesc cu mine, în gând, bineînţeles. Să nu râzi. Asta fac.

Tăcu. Ea înţelese acum cât de adevărată era părerea aceea cum că nu cunoşti un om decât după ce ai trăit un an întreg alături de el. Cu toate zilele şi cu toate anotimpurile, cu echinocţiile şi cu solstiţiile, cu sărbătorile şi cu munca, cu toate ale vieţii. Toate-toate, aşa cum veneau, supuse unei chemări tainice.

- Condiţia pe care am pus-o acum un an a fost locul pe care dacă ţi l-am interzis a fost pentru a ţi-l descoperi. Ştiam că vei veni şi tu acasă la sufletul tău atunci când eu sunt plecat.

El tăcu, iar ea îl privea cu bucuria încrederii dăruite.

Aşa era bine.

O ZI

1. Plecaseră foarte devreme, înainte de răsăritul soarelui, asta pentru că autostrada spre mare era de obicei foarte aglomerată. Cu o seară înainte îşi pregătiseră toate bagajele şi asta le luase mult timp şi dormiseră puţin amândoi. Dar asta nu-l făcea pe el mai puţin sigur la volanul maşinii lor, dar ea se simţea foarte somnoroasă şi numai cafeaua tare o trezea sigur. Ţinea paharul de plastic cu amândouă mâinile ca să nu se verse, iar privirea îi era aţintită înainte, prin parbriz vedea deja lumina zilei lor spre mare. Îl privi şi pe el, era calm şi doar barba lui scurtă i se părea azi a fi foarte roşcată, dar ea îşi spuse că era doar din cauza luminii şi nu-i stătea chiar rău, semăna cu un filosof grec, dar el era numai inginer, ba chiar un inginer mecanic şi îşi iubea meseria.

Erau puţine maşini în faţa lor şi mergeau cu viteză mare. Ea vedea din loc în loc pe deasupra multe indicatoare de circulaţie cu tot felul de semne şi cifre, dar i se părea un pic ciudat că săgeţile arătau mai totdeauna spre cer. Parcă ar fi arătat şoferilor drumul în alt fel. Soarele se ridicase deasupra orizontului şi le lumina drumul înainte. Dimineaţa era deplină.

Explozia cauciucului din stânga îl făcu să frâneze violent, cafeaua ei se vărsă, se sperie, dar simţi că nu o doare nimic şi binecuvântă centura de siguranţă. Maşina se oprise de-a latul şoselei şi celelalte maşini claxonau violent depăşindu-i. El oftă cu braţele pe volan, respiră adânc, apoi trase volanul spre dreapta, maşina porni şi ea văzu pe partea cealaltă a şoselei dealul frumos împădurit, până atunci nu-l văzuse, dar zdruncinăturile roţii sparte o făcură să se uite unde aşeza el maşina. Era un drum de ţară, fără asfalt, un pic mai jos decât autostrada, avea la margine un pui de brad verde alături de o troiţă din lemn şi o fântână. Era frumos şi din alt timp, iar ea privea cum de pe acoperişul îngust al

troiţei, ascuţit spre cer peste braţele crucii, picurau stropi mici, probabil de rouă. Chipul celui pictat odată acolo era şters aproape de tot şi vopseaua se decolorase. Prin parbriz culorile i se păreau puţin altfel. El coborî nervos şi-i spuse că trebuie să repare fierul, aşa spunea el despre maşină. Ea rămase pe banchetă şi nu i se potoliseră încă bătăile inimii, îşi mai turnă un pic de cafea din termosul răsturnat, apoi închise ochii. Pe pantalon simţea răceala petei de cafea vărsate şi deodată simţi nevoia să plângă. Aşa se întâmpla mereu, numai lor, asta cu pana de cauciuc şi atâtea altele. Ea şi el nu se certau niciodată pentru nimic în lume, dar acum ea îşi reţinea cu greu lacrimile şi ar fi vrut să urle. El ridica maşina pe cric şi ea se gândi să coboare. Deschise ochii şi prin curcubeul lacrimii ei zări iar troiţa din lemn cu raze desenate straniu. Rămase pe loc, dar el striga nervos să coboare odată, se răsturna maşina de pe cric. Fierul, se gândi ea, fierul sau fiara. Coborî şi se depărtă pe cealaltă parte, pe drumul de pământ vedea umbra ei lungă şi alături umbra troiţei ascuţite ca o săgeată. Dacă ar fi urmat-o ar fi dus-o până la el. Era diminaţa devreme.

Inginerul ei îşi făcea serios treaba şi era absorbit astfel. Nici nu va observa troiţa, se gândea ea şi îşi înghiţi o altă lacrimă. De ce s-a făcut el inginer, de ce? Are cu adevărat mâini de artist, iar rigoarea lui e parcă nenaturală cu toate cheile astea din trusă. Dar aşa a vrut el, eu doar îl iubesc. Troiţa era mică, la fel de înaltă cu ea şi se aplecă peste fântână, se privi în inelul de apă şi îşi auzi respiraţia în ecoul interior, numai al respiraţiei ei. Se înfioră şi simţi o magie ciudată a apei aceleia şi ridică privirea spre el. El îşi vorbea încet numai lui, despre roţi şi cauciucuri, cricuri şi altele, iar ea râse pentru că îşi imagină cum ar fi răsunat şoaptele lui în fântână şi-i veni să-l ia pe sus cu cheile lui cu tot şi să-l arunce acolo, jos, în adânc. Aşa ar fi doar al meu pentru totdeauna, se gândi.

El terminase treaba, se ştergea pe mâini şi o văzu în picioare lângă troiţă. Îi spuse să scoată apă ca să se spele, iar ea făcu întocmai. Bând apă rece de tot, cu sete, se priviră amândoi lung în ochi. Iar el simţi atunci că nu se va putea certa niciodată, dar niciodată, cu femeia aceasta de lângă el, asta îl bucură foarte mult şi o luă de mână. Se suiră în maşină şi drumul lor împreună spre mare continuă.

2. Amiaza venise peste drumul omului bătrân. Mergea încet cu căruţa lui cu un cal tot bătrân, ca şi el. De când făcuseră acolo autostrada drumul lui spre moară se lungise de aproape două ori. Nu aveau voie cu cai şi căruţe pe asfaltul autostrăzii. Mersese şi el pe asfalt de câteva ori cu căruţa lui cu roţi din lemn, cu calul lui bătrân, dar nu-i plăcuse, era prea lin tot drumul şi apoi copitele calului scoteau pocnete îngrozitoare cu potcoavele. El era obişnuit cu legănarea drumului de pământ, cu fiecare movilă şi se oprise de-o viaţă întreagă la fântâna cu troiţa lor, a lui şi a calului. Se rugase în tăcere ani de-a rândul, în timp ce calul îi îmbătrânea alături şi-i devenea astfel tot mai apropiat, ca un frate. Dar acum trebuia să scurteze rugăciunea pentru că de când cu autostrada cea nouă drumul lui spre moară se dublase.

Astăzi ar fi vrut să dea un bici calului ca să meargă mai iute, în aşa fel încât să le rămână acelaşi timp pentru rugăciunea de care îi era cu adevărat dor de mult. De când cu autostrada cea nouă. Îi era însă milă de calul lui şi lăsă biciul la loc, nici nu-l mai folosise de mult. Se apropiară de fântână, calul îşi ştia locul lui de adăpat, omul se simţi deodată dator fratelui lui bătrân ca el, dar se gândi doar că trebuie să se roage acolo aşa cum ar fi trebuit să o facă de mult. Fie ce-o fi, cu toată întârzierea. Se dădu jos de pe capră şi îşi simţi genunchii bătrâni trosnind, se aşeză aşa cum se aşezase de atâtea ori lângă troiţă, îl încurca ceva şi auzi zgomotul maşinilor celor mari şi nu putu să-şi adune gândurile. Simţi nevoia să ridice pumnul spre asfaltul de acolo, să-şi ceară liniştea, dar înţelese că era în zadar. Plânse cu sughiţuri din piept, acolo, la troiţa lor.

Calul veni alături şi îi linse urechea, omul se sperie, ridică privirea şi încremeni. Din pictura troiţei îl privea un chip pe care îl vedea ca printr-un cer de lumină din lacrimile lui. Acel chip îi întinse o mână. Prinse mâna şi i se păru lui că devine uşor ca un fulg, dar totul ţinu doar o clipă, închise ochii şi când îi deschise din nou toate erau la locul lor, maşinile pe autostradă, chipul cu vopseaua scorojită, ascuţimea acoperişului troiţei ca o săgeată spre cer. Se ridică, mângâie calul şi se sui la loc în căruţă. Avea un drum de două ori mai lung de făcut.

Se gândi pe drum că fiul lui va trece tot pe aici cu o altă căruţă, pe care o va trage poate fiul calului lui de acum. Că se va opri la troiţă să se roage ca şi el. Că nu îl mai apăsa nimic şi că se simţea cu adevărat uşor ca un fulg.

Se întoarse şi mai privi încă o dată vechea troiţă. I se părea că s-a aplecat puţin spre răsărit. Merse spre moară, drumul era de două ori mai lung din cauza autostrăzii. Calul îmbătrânea.

Era amiaza.

3. Tocmai acum, spre seară, rămase fără apă în bidonul lui de ciclist. Era nervos pentru că îi era sete, pentru că era în mare întârziere şi pentru altă ceartă petrecută aseară. Asta conta cel mai puţin. Se certau foarte des, dar el avea un secret numai al lui şi de aceea era liniştit. Ori de câte ori se certau avea el după aceea puterea să obţină un nou loc întâi în cursele lui de ciclist. De aceea acum nu-l enerva prea tare asta, cearta de aseară, cât setea. Avea nevoie de apă aşa cum avea nevoie de certuri, ca o energie necesară. Sau poate ca de un dar.

Pedală mai iute, picioarele lui erau asemenea unor pârghii automate, programate să pedaleze şi bicicleta lui era ca un cal năvalnic numai al lui. Un cal din fier îmblânzit, o fiară îmblânzită, pentru că nu scotea decât şuieratul respiraţiei lui la sprinturile lungi. Trecu pe lângă el un camion mare care îl claxonă violent, nu avea el cu bicicleta lui de curse voie pe acolo, dar el îi făcu un semn cu degetul mijlociu în sus şoferului care îl văzu în oglindă. O să mă rupă în bătaie dacă mă prinde, dar se grăbeşte prea tare. Nu el. Ci patronii camionului lui, el e un idiot.

Văzu din goana lui un drum de ţară lateral cu o fântână şi el ştia că asta înseamnă doar apă.

Se opri, picioarele îi păstrau ritmul pedalelor cu toate că păşeau doar pe pământ, luă bidonul de plastic şi se duse spre fântână. Acolo, namila de şofer de camion sorbea direct din găleată, iar camionul era pe drumul de ţară, ascuns bine vederii lui. Parcă m-ar fi aşteptat, îşi zise şi se temu de bătaia imaginată adineaori. Fie, trebuia, îi era teribil de sete. Poate nu mă recunoaşte.

Şoferul se ştergea cu mîneca la gură şi gâfâia. Îl privi, apucă iar găleata şi o duse la gură, bău pe nerăsuflate şi apa i se scurgea peste pantaloni şi pantofi. Ciclistului i se păru că celălalt are mai multă nevoie de apă ca el, dar ochii şoferului îl priveau parcă zâmbind şi-i făcu cu ochiul, lui. Se linişti şi el, zâmbi, apoi întoarse privirea şi văzu cum soarele înflorea cu lumina lui de asfinţit acoperişul troiţei de lângă

fântână. Rămase uimit de lumina aceea care strălucea. Uită şi de sete şi se spaimă şi clipa aceea a ţinut mult.

Bău şi el, apoi îşi umplu bidonul lui de ciclist, se sui pe bicicletă şi se gândi că toate pe lumea asta se rotesc la fel cu roţile bicicletei lui. Şoferul plecase cu maşina lui mare cu tot fără ca el să fi băgat de seamă. Iar el era fericit şi nu ştia de ce, dar dacă se va mai certa cu iubita lui ştia că o face doar pentru a se tachina un pic. Din dragoste. Şi pentru asta primea mereu în dar un record nou.

Noapte bună, troiţă.

4. Cine sunt eu? Eu sunt bradul mic de lângă troiţă. Eu mă bucur că voi fi cândva hârtia albă pe care va fi scrisă povestea asta. La fel cum tatăl meu, bradul cel bătrân şi crescut aici, pe drumul acesta mare de pământ, departe de pădurea de brazi de acolo, s-a bucurat când l-au tăiat. L-au tăiat din rădăcini şi l-a durut tare, dar apoi i-a iertat, pentru că au făcut din el fântâna asta şi troiţa cu acoperiş ca o săgeată spre cer. Şi se bucură şi acum.

Lumea vine, bea din apa aceasta, se roagă sau nu la troiţa asta, după cum vor, dar simt cu toţii, da, simt. Inelul apei din fântână, pământul adăpostind apa vieţii, lemnul blând şi cald, cerul senin, lumina soarelui, primesc cu toţii toate astea şi uneori chiar îşi dau seama şi atunci bucuria e şi mai mare. Nici nu mai ştiu ce chip a fost pictat pe troiţă. Mai are asta vreo importanţă?

Eu sunt bradul mic, fiul bradului celui mare. Sunt noaptea care visează şi plămădeşte mereu ziua ce vine.

Şi ştiu că aici, la fântâna asta, opririle sunt doar paşi.

ICAR

Uneori, de la mari distanţe, tristeţile şi melancoliile fără vreun motiv precis veneau asemenea norilor de ploaie, dar erau străine, aducătoare de lacrimi din nimic... Rugăciunile se împuţinaseră atunci, sau poate li se schimbase doar sensul, aduceau doar dorinţe de înavuţire, pe posesie, de averi, şi aşa se născuse – tot din aceste rugăciuni – o întrecere aparent absurdă între a fi rugăciune şi a avea...

Soarele se umbrise cu nori şi lacrimile picurau pe masa pe care Icar îşi sprijinea coatele. Nu se mai întreba de ce. Acea „liberă voinţă", *free will*, cum i se spusese, nu era de fapt total liberă, ci limitată de trup şi carne, iar lumea care lui i se părea altădată a fi nesfîrşită acum i se strângea ca un cerc în jur. Nu mai avea puterea să viseze, să evadeze sau poate să intre altundeva, i se părea că substanţa-gând a lui, unică şi personală, se epuiza. Şi numai zeii ştiau cât de mult se străduise să facă din acea substanţă-gând doar a lui o pereche de aripi mari, de pasăre puternică sau chiar de pasăre fermecată... Ca să poată trece *dincolo* de zidurile înalte ale labirintului celui încurcat şi fără altă ieşire imaginată decât prin zbor.

Dincolo şi dincoace, erau de fapt toate laolaltă, iar întregul acesta îi era cuprins acum în picăturile de lacrimi căzute pe masa pe care-şi sprijinea coatele. I se părea a fi o muzică semănând cu picurii ploii pe streaşina casei lui, spre nord, îndreptată numai spre nord, fără a o vedea Soarele în vreun anotimp...

Cândva, de mult, era aşa de uşor zborul încât devenise un obicei natural, firesc la fel cu o joacă. Azi aripile îl dureau şi îi erau slabe. Fără zbor. Erau nefolositoare. Le privea, întinse de-a stânga şi de-a dreapta trupului căzut. Ce se întâmplase, cum, în ce fel îşi pierduse Icar nu aripile, ci chiar zborul?...

Zburase cu adevărat doar pentru a fugi de aici, pentru a scăpa de toate acestea, de rătăcirile din labirintul lui, doar al lui? Nu era oare asta tocmai menirea oricărei rătăciri, aparent nesfârşite? Aceea de a născoci aripile şi zborul spre Soare, spre lumina cea mare şi eliberatoare? De a alege de a nu mai rătăci?

Dar preţul zborului era doar prăbuşirea, adică încetarea zborului, numai după atingerea luminii celei mari... Căzut, cu aripile aproape frânte, cu trupul vlăguit, el, Icar, zbura acum în alt fel, acolo, acolo, acasă. Rătăcirea prin labirint i se dăruise pentru acest fel de zbor, abia acum liber cu adevărat, pentru alegerea lui liberă şi cutezând a ajunge până la Soare.

Naivitatea de a crede, ca o formă a purităţii lui. Apărat acum de pavăza faptelor lui, blocând relele astfel şi nemaitemându-se de nimic. Nimic rău nu i se poate întâmpla unui om bun, spusese cândva Socrate. Iar el fusese bun, o ştia bine în naivitatea lui, aşa cum numai un copil poate şti. Iar adevărata libertate de acum era numai meritul eliberării de frică, prin faptele şi gândurile lui, acelea bune, care îi stăteau de jur împrejur ca nişte îngeri păzitori.

Şi totuşi, de la acele mari distanţe de unde veneau uneori tristeţile şi melancoliile fără motiv, aducătoare de lacrimi fără motiv, de acolo venea lumina care devenea din ce în ce mai clară. Ca o rază care creştea şi se apropia din ce în ce mai strălucitoare, de parcă de fapt el s-ar fi apropiat de acea sursă de lumină şi ar fi văzut aşa tot spaţiul cel mare traversat de lumină până la el, Icar. Călătorind la nesfârşit prin spaţiul nesfârşit, mereu, sigură în drumul ei mai drept sau uneori mai curbat, sigură, până la el. Distanţa scădea, iar lumina creştea. Era doar la câteva secunde de locul acela numai al lui care se numea inimă. Căutarea lui, labirintul lui, rătăcind prin el şi prin inima lui.

Emoţia din înaltul pieptului lui se făcea atunci un zbor, ca atunci când lacrimile picurând pe masa pe care-şi sprijinea uneori coatele i se păreau a fi o muzică doar a lui, compusă de el aşteptând lumina. Sau poate că lumina aceea crescând îl căuta pe el, pe Icar. Acolo, deasupra labirintului lui de lacrimi fără vreun motiv anumit, venite de departe, uneori...

...Frunza aceea crescuse din mugurul mic şi verde, o priviseră ochii lui cum se desfăşura clipă de clipă la fereastra casei, dar acolo lumina Soarelui nu pătrundea pentru că fereastra era îndreptată spre nord. Respirase lumina aceea umbroasă, plină de setea ei, pe care el credea că i-o poate potoli cu apă şi atât. Acolo doar Luna mai lumina, asta când se hotăra să treacă pe acolo în rotirea ei inegală. Şi o stea mică şi strălucitoare şi nemişcată pe cerul nopţii, îi spuseseră că este Steaua Nordului, iar ferestra casei aceleia era îndreptată spre nord şi nu ar fi putut vedea altă stea. Dar frunza se ofilea încet şi sigur, mai întâi de la vârful acela ascuţit, devenind din ce în ce mai galbui şi palid, apoi tot mai departe pe suprafaţa ei cândva verde palid pentru că nu văzuse miracolul adevărat al luminii Soarelui. Era o trecere a celulelor în atomul elementelor, poate în atomul atomului atomului, la micul infinit. E o apocalipsă a frunzei, se gândi el, aşa cum poate şi Steaua Nordului îşi are apocalipsa ei... Dar toate sunt la locul lor şi numai aşa cum trebuie să fie. Să zbor din lacrima acestei frunze cuprinse de apocalipsă, e calea spre cer, acasă, acolo...

O crucificare poartă mereu în ea însăşi o Inviere. Iar atunci când iubeşti sacrificiile se numesc dăruire pură.

Ca naivitatea de a crede.

Hai, vino şi zboară cu mine, frunză...

Micile detalii alcătuiesc marele întreg iar tu bucură-te de trupul tău, pentru că este felul prin care se exprimă sufletul tău.

Bucură-te de lumea cea mare şi frumoasă cum nu mai este alta acum, pentru că tu locuieşti în sufletul ei aşa cum sufletul tău s-a îmbrăcat în haina trupului tău.

Eşti doar o vibraţie fină asemenea unei muzici. Muzica nu are formă. Este lipsită de materialitate pentru că este vibraţie pură, aşa cum eşti şi tu, zburătorule, ai înţeles asta. Şi dacă trupul tău se lasă să plutească pe firul nevăzut al vibraţiei acestei muzici fine, atunci cu adevărat poţi să zbori sus de tot, până la Soare...

O luminiţă ca o stea strălucind din ce în ce mai tare se apropie de tine, te caută numai pe tine, zburătorule ce ţi-ai născocit zborul şi aripile din tine însuţi. De acum nu vei mai putea cădea niciodată. Ştii ce spunea cineva care se numea Carlos Castaneda? Că viaţa noastră e o călătorie în

infern şi că ne întoarcem de acolo ducând cu noi comori, iar una din comori este Înţelegerea.

Te-ai temut de moarte, ca orice om. Oare frunza aceea se teme de moarte, de trecerea acolo, dincolo, cum spun ei? Dar Steaua Nordului? Nu, desigur... Ai suferit prin căderea ta de sus, dar ai izbândit şi acum ştii că dacă timpul nu există, atunci nici moartea nu poate exista, că toate se leagă împreună şi că apocalipsele frunzei sau ale stelei sunt doar freamătul neîncetat al Vieţii, ca o muzică fără sfârşit, călătorind fără încetare până la auzul care o cheamă.

Uite de ce, uneori, de la mari distanţe, veneau tristeţi şi melancolii fără motiv, asemenea norilor de ploaie, dar străine, aşa ţi se păreau... Aducătoare a lacrimilor din nimic.

De fapt din uitare.

Hai, vino şi zboară alături de mine spre visul cel înalt.

LUMINA CURATĂ A ZILEI

Dormise foarte agitat în noaptea aceea. Se speriase printre vise de rafalele puternice de vânt şi se gândise că nu are totuşi de ce se teme. Era doar un vânt care bătea foarte tare şi atât, mai simţise şi altădată cum şuieră vântul peste acoperişurile caselor şi prin frunzişul pomilor. În noaptea asta însă somnul îi fusese întrerupt de streaşina casei din apropiere, smulsă din legăturile ei de metal şi dusă de-a rostogolul pe asfaltul străzii pustii. Între visele neîntrupate încă şi vuietul vântului, sunetul acela al metalului i se părea un adevărat tunet coborât pe pământ. Ieşise pe balcon şi aerul acela foarte nervos o ciufulise şi îi înfiorase pijamaua subţire. Privise cerul de cerneală, curat şi plin de stele clipind, dar vântul nu-l văzuse. Doar neliniştea aceea surdă. Simţise parfumul salcâmilor pătrunzându-i în piept aproape cu forţa şi se gândi că primăvara asta va fi scuturată de toate florile prin vântul acela. Ajută la ceva şi asta, la polenizare, poate, dar neliniştea aceea nevăzută o aduse din nou în patul cald încă de trupul ei care se agitase într-una încercând să adoarmă. Printre şuierăturile vântului se încrucişau vise cu şoapte şi figuri abia conturate, ca din umbră. O copleşise Caleea Lactee, clară şi luminoasă cum nu o mai văzuse vreodată, în miile ei de licăriri vii.

Nu mai avea somn şi gândurile îi erau şi ele la fel de fluturate de vântul acela cam prea sălbatic, însă atât de cald şi parfumat încât putea fi iertat. Se va opri spre dimineaţă, probabil, atunci Soarele va linişti toată agitaţia asta nefirească. Era o iritare a auzului, un vuiet al urechilor, care deşi se ştiau la adăpostul zidurilor groase ale casei, auzeau ca din adâncurile fiinţei zbaterile bruşte şi de nepotolit.

Strânse tare pleoapele şi i se păru că dacă se străduieşte poate auzi mai încet şi mai îndepărtat vântul acela. O chinuise până la durere de cap.

Adormi adânc.

Dimineaţa avea doar o adiere de lumină când vântul se opri ca şi cum cineva ar fi apăsat acolo, sus, pe un buton nevăzut. Căscă din greu şi efortul nopţii i se păru foarte departe. Visase, dar nu îşi amintea nimic. Era o uşurare după visul acela, nu şi-o explica şi îi era ciudă cum putea uita un vis atât de uşor. Poate nici n-a fost un vis adevărat.

O cafea. O altă dimineaţă, balconul şi respiraţia aerului curat. Era foarte senin şi se gândi la vântul care dusese desigur foarte departe tot praful şi fumul din oraş. Cerul strălucea şi simţi asupra ei căldura blândă a luminii, ca pe o baie de linişte. Sorbi încet din cafeaua caldă şi îşi dori din toată inima să plece prin oraş, să hoinărească sub cer, prin lumina curată a zilei fără alt scop decât de a merge pe jos.

Se îmbrăcă după ceaşca de cafea şi ieşi pe trotuarul măturat parcă proaspăt de vântul cel furios al nopţii. Culorile erau vii cu adevărat şi ea se gândi că de bună seamă era şi asta tot una din isprăvile vântului.

Era bine să meargă pe jos. Simţea prin ţesătura subţire a ciorapilor adierea vântului blajin ca o mângâiere. I se părea că este la mare, în apa aceea care de-abia ajunge până la genunchi şi îşi simţi sângele asemenea apei mării, circulând prin arterele ei parcă pentru întâia oară. Era surprinsă şi fără să se gândească păşi pe bordura trotuarului, curată şi vopsită cu alb proaspăt şi luminos. Se sperie deodată de un scrâşnit de frâne aproape de şoldul ei. Inima începu să-i bată nebuneşte şi se gândi o frântură de clipă la rafalele de vânt de noaptea trecută. Încremeni şi privi namila neagră şi strălucitore din fier, cu geamuri întunecate, parcă mai întunecate în lumina aceea curată. Străluceau negru. Înţelese într-o clipă că neatenţia îi putea fi fatală şi se gândi că frânele maşinii lucioase în negrul ei puteau fi defecte. Dar nu, maşina era mult prea nouă şi scumpă. Se gândi la şofer şi chiar atunci acestă se dădu jos din maşină. Era un tânăr brunet cu pielea foarte albă, distins, cu un costum bleumarin, cravată bleu şi cămaşă albă. Mirosea atât de puternic a bărbierit proaspăt, încât femeii i se păru un actor coborât din ecranul

unui film. Bărbatul o apucă de cot cu blândeţe şi îi vorbea, lăsase portiera maşinii deschisă, celelalte maşini aşteptau. Ea nu auzea, nu îşi revenise din sperietură încă, dar se gândi că şi el ar trebui să fie speriat de şocul frânelor prea din scurt. O conduse pe trotuar înapoi şi ea văzu atunci că el avea nişte ochi foarte curaţi, la fel de albaştri ca lumina curată a zilei. Se linişti un pic, trecătorii se opriseră şi le vedea gurile strâmbându-se dispreţuitor spre ea, sigur că o condamnau. Bărbatul se sui înapoi la volan şi plecă foarte încet de pe loc. Ei i-ar fi plăcut o plimbare cu maşina aceea mare, dar negrul acela sclipitor o speria. Mai bine să îşi simtă picioarele tremurând încă, păcat de apa acelei mări care îi circulase ca propriul ei sânge prin artere. Încă mai simţea deasupra cotului mâna acelui bărbat absorbit parcă de maşina neagră şi strălucitoare.

Trebuia să plece repede de-acolo, păşi înainte şi coti pe prima stradă la dreapta. Nu ştia unde este, dar strada cobora într-o pantă uşoară pe lângă ziduri mari de clădiri impunătoare. Va coborî, da, până jos. Erau salcâmi mari şi înfloriţi pe marginea acelei străzi.

Era un băiat drăguţ, îşi aminti. Mersul îi limpezea gândurile şi îşi aduse aminte de soţul ei şi de plecarea lui. Apoi lacrimile i se opriră în piept şi dori să alunge totul acolo, jos, în adâncul cel mai adânc. Se apropia de o clădire mare de cărămidă roşie pe care o cunoştea. Era catedrala şi se duse drept spre intrare ca şi cum băiatul acela drăguţ ar mai fi condus-o încă ţinând-o blând de deasupra cotului.

Porţile mari şi vechi ale catedralei o copleşeau, i se părea că e prea mică pentru a intra, dar văzu cum în uşa cea mare şi închisă se deschide o alta, mică doar atât cât să încapă un singur om. Păşi chiar în faţa ei un bătrân, ieşind agale cu un baston foarte lung în mâna dreaptă. O privi şi ea îi văzu privirea senină şi blândă ca aceea a unui sfânt. Se trase la o parte din calea lui, bătrânul îi zâmbi înclinând capul, era foarte înalt şi slab, iar femeia se simţi mică de tot. Bătrânul lăsase uşa deschisă şi ea intră.

Se auzea de foarte departe cum cânta cineva la orgă şi ei i se păru că aude din nou vântul nopţii trecute, dar parcă acum cânta. Era o lumină strălucind prin vitralii înalte, la fel ca afară, dar ecourile paşilor ei o

speriau un pic. Marmura aceea i se părea rece şi ea şi-ar fi dorit iar căldura blândă a Soarelui dimineţii. Se propie de unul din pereţi şi ajunse lângă locul unde se făceau confesiunile. Se aprinse în sufletul o emoţie foarte stranie şi se gândi să se spovedească. Nu va şti nimeni, desigur, doar preotul şi ea. Sfânta ei taină. Care taină?

O femeie simplă cu o basma pe cap tocmai ieşea din confesionar. Părea că se roagă cu glas şoptit sau îşi vorbeşte singură. În urma ei preotul, aranjându-şi straiele, o zări. Intră înapoi, ştiind că mai are pe cineva de spovedit. Era un preot bătrân. Avea spatele adus şi veşmintele lui erau uzate. Pe umerii lui se zăreau mici fire de păr alb.

- Cum te numeşti, o întrebă.

Femeia tăcu. Inima îi bătea foarte tare şi simţea cum vocea preotului ar fi trebuit s-o îndemne prin calmul ei obişnuit la confesiune. Dar ea se temea de întunecimea locului, de grilajul acela negru de lemn care le despărţea chipurile, lăsând doar vocile să se întrepătrundă. Nu înţelegea cum poţi vorbi de la suflet la Dumnezeu printr-un grătar negru de lemn. Ar fi vrut să se spovedească luminii Soarelui. Acum însă nu mai putea.

- Mă numesc... Părinte, am păcătuit.

- Cum, întrebă vocea de dincolo de grilaj.

- Mi-am înşelat soţul, o singură dată... Am un soţ foarte bun şi care mă iubeşte, dar eu... Eu am avut un bărbat pe care l-am întâlnit o singură dată, înţelegeţi?

- Înţeleg, spune mai departe.

Îi veni greu să vorbească mai departe şi brusc îi veni în minte visul nopţii trecute. Vântul acela năprasnic îi adusese alături pe bărbatul de la volanul maşinii celei negre. Trăise cu el o noapte de dragoste cum nu mai visase niciodată, apoi el plecase în întunericul vântului şi lăsase în urma lui o mână întinsă spre ea. Doar mâna aceea era în lumină în visul ei, restul trupului lui, cu care ce contopise toată noaptea, se pierdea în umbră, o umbră albastru întunecat, la fel cu cerul nopţii trecute. Îşi amintea parfumul acelui bărbat frumos, la fel ca pe stradă. Ştia că deşi îl absorbise umbra şi nu-i rămăsese din el decât mâna întinsă spre ea, omul acela îi luminase viaţa ca nimeni altul.

Dar aici lumina era mai întunecată, nu ca afară.

- Am întâlnit omul pe care îl aşteptam, o singură dată, doar atunci, în noaptea aceea cu vântul sălbatic, spuse încet femeia. Apoi el a plecat. A plecat în umbră, părinte, şi eu ştiu că nu va mai veni niciodată. Dar soţul meu mă iubeşte şi simte, aş putea spune că ştie tot.

-E atât de grav, spuse părintele, sau e doar o închipuire?

Femeia tăcu îndelung. Întrebarea preotului o trezise din ceea ce nu ar fi dorit să se termine nicicând. Visase şi trăise cu adevărat, dar omul de dincolo de grilajul negru de lemn nu ar fi înţeles asta niciodată. Şi totuşi e un om bun care mă ascultă cu răbdare, se gândi femeia.

- Iertaţi-mă, părinte, nu pentru păcatul meu, ci pentru că nu pot vorbi mai mult. Poate nu înţelegeţi şi...

- N-ai teamă, mie îmi poţi vorbi, doar eu şi Cel Atotputernic ascultăm. Şi dumneata, sigur că da...

Femeia simţi o uşoară ironie şi se gândi că preotul doreşte să ştie toate amănuntele nopţii ei cu bărbatul acela. E oare atât de neruşinat preotul ăsta, se întrebă, deşi ştia că nu e aşa.

- A fost... A fost ca şi cum aş fi iubit o veşnicie întreagă, părinte, ca şi cum toată dumnezeirea cerului şi pământului se coborâseră deodată în mine. Nu ştiu să spun mai mult... Dumneata ai iubit vreodată, părinte? se auzi întrebând.

- Aici doar eu ascult răspunsurile, nu răspund însă niciodată altfel decât în spiritul învăţăturii creştine.

Femeii i se păru mult prea abil răspunsul nerostit al preotului. Se întreba ce mai caută acolo. Inima i se liniştise şi simţea cum totul s-ar fi destrămat ca în vântul nopţii dacă ar mai fi vorbit.

- Am iertare, părinte, sau nu?, mai întrebă femeia.

- Ai, femeie, pentru că totul e doar în mintea dumitale şi ai face bine să îţi iubeşti soţul la fel de mult cum spui că te iubeşte el. Ai copii?

Ce-i veni omului ăstuia să întrebe asta, tocmai acum? Simţea că nu mai are mult de coborât pe panta lină a străzii aceleia. Ştia că aproape ajunsese. Aproape.

- Nu, nu am şi soţul meu m-a părăsit pentru alte femei, părinte, dar eu am să-l aştept şi am să-l iubesc chiar şi în bărbatul acela întâlnit o singură dată, într-o singură noapte cu vânt sălbatic. E chiar el, soţul meu, părinte, nu înţelegeţi?

- Dacă eu nu înţeleg, atunci doar dumneata poţi înţelege. Eu pot numai să iert. Şi chiar asta fac. Mergi cu Dumnezeu.

Femeia înţelese că trebuie să plece. Mulţumi şi se ridică. Părintele o urmă. O ocoli şi i se aşeză înainte, căutându-i privirile. Femeia îl privi drept în ochi şi nu simţi nici un fel vinovăţie. Cum s-ar fi putut simţi vinovată pentru cel mai frumos şi dumnezeiesc dar?

Preotul păru că înţelege, dar clătină din cap, făcu asupra ei semnul crucii şi apoi o lăsă să treacă. Îşi scoase cu gesturi liniştite cordonul violet din jurul gâtului şi îl împături meticulos. Poate că visul ei nu putea şi nu trebuia să fie iertat vreodată. Nu de oameni. Nu de el, preotul bătrân şi ascultător al miilor de confesiuni străine lui.

Se simţea trist după spovedania acestei femei. Pentru prima dată în viaţa lui nu avea ce ierta.

Afară, în plin Soare, ochii bătrânului întâlnit la intrare o priveau şi ea se gândi că doar omul acela ar fi trebuit să îi fie duhovnic. Stătea pe trotuar cu bastonul în mâna dreaptă, cu capul uşor ridicat către Soare. Femeia simţi că o aşteptase. Părea un patriarh cu părul alb, iar bastonul lui era ca o legătură tainică între cer şi pământ. Femeia se opri şi bătrânul o privi. Avea în ochi lumina dragostei pe care femeia o cunoscuse noaptea trecută în ochii iubitului ei. Singurul ei iubit din singura noapte de dragoste în vântul sălbatic şi parfumat cu salcâmi.

Parcă era de dincolo de lume şi femeia ştiu atunci că înaintea ei se întindea o mare liniştită de timp.

Începu să urce panta străzii aceleia pe drumul de întoarcere. Era fericită sub cerul senin, în lumina curată a zilei.

UMBRA

Asupra uneia din ţările cerului, acolo, în preajma stelei ei strălucitoare, o umbră se aşeză odată să se odihnească. Îi plăcea tare mult lumina acelei stele şi în călătoria ei neîncetată umbra nu mai găsise niciodată un loc atât de frumos. Un pământ cu roade bogate şi flori, cu oameni curaţi la suflet, buni şi veseli, plini de o credinţă pe care umbra nu o putea înţelege şi de care nu îi păsa. Era doar foarte obosită şi se întinse pe toată acea ţară, la Soarele care strălucea atât de plăcut încât umbra adormi. Se odihnea în locul acela găsit după hoinărelile ei prin ceruri.

Dar în dimineaţa zilei următoare, oamenii ţării pe care se odihnea umbra se treziră mai greu din pricină că le lipsea lumina Soarelui lor. Nu vedeau decât o ceaţă cenuşie care le împăienjenea ochii şi se întrebau cu toţii ce se petrecuse deodată. Doar cu o seară înainte Soarele lor se dusese la culcare la fel de împăcat ca şi ei. Ba chiar le trimisese încă o dată lumina lui pe luna acelei nopţi, aşa că adormiseră ca în toate serile, obosiţi de truda lor.

Se prea poate ca în noaptea aceea să fi dormit cu toţii foarte adânc. Nimeni nu stătuse de veghe, nici nu scrutase cerul cu curiozitate sau visând cu ochii deschişi. Ştiau atât de bine hărţile cerului şi pe urmă nu se mai întâmplase niciodată aşa ceva. De mult timp nu mai aveau printre ei pe vreunul bântuit de insomnii, ca să îl poată întreba ce se petrecuse. Cu toţii se sfătuiau ce să facă, dar lumina aceea cenuşie le împiedica gândurile aşa cum le împiedica vederea. Nu puteau decât să aştepte, aţintind neîncetat cu privirile bezna cea mai neagră care li se arăta acum din cer. Nici stele atât de cunoscute nu se mai vedeau. Nici luna lor dragă.

Încordarea îi obosi pe toţi şi se culcară la ora pe care o simţeau a le fi fost seară. Aşa trecu prima noapte, dar a doua zi, dacă mai putea fi zi, toate erau la fel de întunecate. Peste câtva timp, alt timp, unii dintre oameni se obişnuiseră. Peste alte câteva zile, la fel de cenuşiu luminate, unii se hotărâră să plece dincolo de hotarele ţării, să vadă unde se termina lipsa luminii lor. Îşi pregătiră de-ale gurii şi se aşternură pe drumul cel lung şi întunecat. Cei rămaşi îi urmăriră cu priviri pline de nădejde, dar din pricina luminii slabe îi pierdură foarte repede din vedere.

Peste ceva timp, măsurat şi el de acum într-un fel mai ciudat pentru toţi, florile începură să se ofilească, iar câmpiile lor roditoare se acoperiră de ceţuri umede şi reci. Îi cuprindeau fiori de frică veche de când lumea lor. Uitaseră cu toţii când se temuseră ultima oară. Aveau câte ceva prin gospodării şi înţeleseră că toate astea veneau ca o pedeapsă pentru o vină pe care nu şi-o cunoşteau.

Alergară atunci degrabă la profeţi. De mult erau lăsaţi în liniştea lor pe crestele stâncoase, dar acum aveau mare nevoie de sfinţenia lor de care altădată se putuseră lipsi. Profeţii îi priveau cu ochii lor bătrâni cum se plâng. Tăcură mult timp după ce ascultară ce spuneau oamenii. Ei, cu ochii şi aşa obosiţi de vârstă, poate că nu simţeau lipsa luminii. Oamenilor li se părea că nu îi văd bine din cauza întunecimii în care vedeau acum. La sfârşit, cu câteva cuvinte, ei le spuseră oamenilor că lumina este tot acolo unde fusese mereu. Oamenii se supărară şi plecară vorbind tare şi nemulţumiţi. Credeau acum că făcuseră bine să îi lase pe profeţi în chiliile lor singuratice din munte.

Se întoarseră cu greu în ţara lor împădurită acum de beznă. Hăţişuri încurcate adăposteau forme neştiute până atunci. Aşteptau întoarcerea celor plecaţi dincolo de hotare. Când aceştia se arătară, erau osteniţi şi chipurile lor erau mai umbrite de temeri noi. Le spuseră oamenilor că ţara lor din ceruri era toată acoperită de lumina aceea cenuşie, că fusese pătrunsă peste tot de negura rece. Păreau că fuseseră pe alt tărâm, până la capătul ţării lor din ceruri. Rămaseră cu toţii tăcuţi şi nădejdile puse în cei ce plecaseră se stinseră cu totul.

Din cauza acestei lumini slabe ca o umbră cenuşie, odată cu trecerea anilor, copiii care se năşteau aveau pielea foarte albă şi ochi mult mai mari. Părinţilor li se păreau slabi şi credeau că se stinge neamul lor prin asemenea urmaşi. Simţeau că aceştia nu sunt copiii lor, că veniseră în lumea lor întunecată acum din ceruri pe care ei nu le cunoscuseră. Dar încă îi puteau iubi ca pe copiii lor.

Plângeau iarăşi şi nu mai ştiau de cât timp nu mai plânseseră. Hrana le era din ce în ce mai săracă. Tot felul de lighioane ieşeau din pământ şi oamenii nici măcar nu le cunoşteau. Nu le puteau opri şi ele îşi luau jertfa dintre oamenii din ce în ce mai vlăguiţi. Anii li se păreau a fi doar zile şi uitarea voia parcă să-i copleşească. Din pricina asta, unii dintre ei plecau deodată în ceaţa aceea lipicioasă şi urlau asemenea lupilor la lună, alergând spre ceea ce doar ei vedeau. Doar glasurile lor, care se auzeau din ce în ce mai încet, le spuneau că se depărtează, asta pentru că ochii nu mai puteau vedea decât la câţiva paşi. Despre cei plecaţi dintre ei în felul acesta, oamenii credeau că şi-au pierdut minţile şi atunci se adunau laolaltă şi se temeau mai puţin.

Câte unul din ei visa în somnul cel adânc lumina din trecut şi toate cele pe care le trăiseră. Se trezea şi le vorbea cu înflăcărare de visul primit în dar în lumea lor ceţoasă şi simţeau cu toţii cum omul acela se lupta pentru ei toţi cu uitarea. Asta îi durea cel mai mult, spaima uitării. Stăteau cât mai mult împreună, simţind că aşa sunt mai puternici şi uneori le era tuturor foarte dor de profeţi. Dar nu vorbeau niciodată despre asta.

Încet, încet, ajunseră să se mişte asemenea turmelor de oi de pe vremea când mai aveau Soare şi câmpii cu iarbă verde şi proaspătă. Vorbeau mult despre vremurile de dinainte de întuneric, de parcă ar fi vrut să păstreze cu orice preţ amintirile fiecăruia dintre ei ca într-un fel de cronică. Nu o mai putea scrie însă nimeni din pricină că puterile ochilor le slăbiseră.

Apa izvoarelor se tulburase şi era aproape de nebăut. Unii din ei mâncau câteodată pământ frământat în mâini până se încălzea astfel un pic. Îşi aminteau din ce în ce mai rar de pâinile mari şi proaspete, iar gustul şi mirosul lor le mai păstrau doar puţini în amintiri.

Simţeau cum îşi pierd unul câte unul toţi zeii, atât erau aceştia de tăcuţi. Şi copiii lor ciudaţi, crescând printre ei de parcă nu ar fi fost ai lor, mai puteau doar rar să cânte. Însă oamenii ştiau că ei văd mult mai bine cu ochii lor mari.

Într-una din zilele acelea care se deosebeau foarte puţin de noapte aşa cum şi-o aminteau ei, copiii aceia pe care nu îi simţeau a fi ai lor le spuseră ceea ce auziseră de la profeţi. Că lumina era tot acolo unde fusese mereu. Copiii păreau foarte siguri pe ceea ce spuneau, ca şi cum ei, părinţii lor, nu ar fi ştiut nimic sau ar fi uitat cu totul. Îi ascultară miraţi şi se gândiră că îşi vor fi pierdut deja minţile de mici. Plânseră mult.

Atunci, privindu-i cum plâng, copiii începură să cânte cu glasurile lor plăpânde, dar care deveniră laolaltă un cor pe care oamenii nu îl mai auziseră. Ascultau vrăjiţi cum se ridică din piepturile mici cântul. Răsună atât de tare încât ajunse până sus, la umbra aceea rătăcită peste ţara lor din stele. Se trezi umbra, se întinse somnoroasă, privi Soarele care o luminase şi o încălzise cu razele lui şi nu spuse nimic. Privi spre pământ şi când înţelese tot ceea ce făcuse se topi. Nu plecă, dar se topi şi se făcu limpede ca o sticlă, tristă că le luase pentru o vreme lumina oamenilor acelei ţări dintre stele.

Şi ca să ceară iertare acelei ţări, de atunci cerul deveni albastru, iar copiii şi oamenii cântă din toată inima privindu-l. Le zâmbeşte atunci, tăcut, chiar şi Soarele lor. Copiii au ochi mari, frumoşi şi senini şi cântă. Se urcă adesea pe culmile munţilor să se întâlnească acolo cu prietenii lor cei mai buni, profeţii.

GALBEN

Se tăiase la degetul cel mare al mâinii stângi cu cuţitul cu care spărsese coaja oului pentru prăjit. Din tăietura aceea curgea un strop de sânge roşu care căzu pe gălbenuşul oului din tigaia cu ulei încins. Nu mai putea suporta asta. Erau prea clare contrastele celor două culori care se aşezaseră pe albuşul oului şi pe uleiul care sfârâia. I se părea că sunt încarnarea unui avorton care o înfioră. Apucă tigaia de coada cea lungă, merse până la baie şi aruncă totul în closet. Auzi sfârâitul uleiului şi apoi trase apa. Lăsă din mână tigaia şi zgomotul căderii ei o sperie cu totul. Îşi privi mâna stângă cu degetul tăiat şi mai văzu petele de sânge pe faianţa albastră. I se părea că priveşte prin ochii altcuiva toate culorile astea curate şi pure, neamestecate în nici un fel de nuanţe. Roşu şi galben, roşu şi albastru, galben şi albastru. Se aşeză pe marginea căzii şi izbucni într-un plâns nervos şi tăcut. De ce aşa şi mai ales de ce tocmai acum? Nu îşi putea răspunde şi ar fi dorit mai mult decât orice pe lume în acea clipă să fie şi el acolo şi s-o ajute. Dar el plecase. De aproape un an.

În camera aceea de baie faianţa era albastru deschis, asta pentru a sugera apa, spusese el. Aleseseră împreună şi cada, şi faianţa, şi oglinda şi celelalte, dar ea înţelegea abia acum că nu alesese de fapt decât el. Se privi în oglindă şi văzu că avea pe faţă semne roşii de sânge de la rana din deget. Se sperie tare de tot, dar în acelaşi timp se trezi parcă. Închise ochii şi simţi aproape fizic imaginea gălbenuşului de ou cu pata aceea roşie în mijloc. Se spălă pe faţă şi se gândi la un plasture, apoi simţi aproape organic nevoia de Mozart, numai el, singurul ei vindecător. Cu ochii împăienjeniţi de lacrimi îşi puse plasturele pe tăietura din deget, era adâncă şi plasturele se pătă şi el de sânge. Ca şi cum ar fi trebuit să plătească, se gândi ea. Mozart şi simfoniile lui

liniştitoare, CD-ul şi apoi butonul pătrat şi negru. Nu ştiuse niciodată de ce toate combinele astea stereo sunt negre, dar acordurile muzicii o făcură să respire cu calm. Poate pentru a nu fi văzute pe întuneric. Cu perdelele trase, seara. Iar camera era străbătută doar de micile raze ale beculeţelor combinei. Ca atunci. Trecuse totul şi degetul îi zvâcnea sub plasture. Se aşeză în fotoliu cu inima încă bătându-i tare. Bătăi rare, dar puternice.

Mâneci cu volănaşe din dantelă apretată şi peruci pudrate cu argintiu. Coloane mari din marmură neagră cu vinişoare mov deschis şi parcă lichid, un lichid divin. Cu chipuri sculptate de îngeraşi durdulii şi râzând cam tâmp în imaginaţia ei. Costume viu colorate şi muzica lui Mozart. Astea toate le cunoştea prea bine şi ştia într-un fel ciudat că mai fusese cândva prin acele momente, în anii rococo, cum le spunea ea. Şi numai Mozart izbutea cu vraja lui să o aducă acolo, ca pentru o evadare din timpul pe care ea nu îşi amintea să fi ales vreodată să-l trăiască. Iar el plecase de aproape un an şi nu-i mai rămăsese decât albastrul faianţei din baie, ca să sugereze apa, cum spunea el.

Rana din degetul cel mare pulsa în ritmul bătăilor inimii ei şi viziunea lumii lui Mozart se şterse. Deschise ochii şi îşi privi degetul, cu plasturele puţin pătat. Avea acum muzica lui Wolferl şi se duse la cartea ei de chiromanţie. Numai acolo putea afla de ce se tăiase tocmai la degetul mare al mâinii ei stângi, ca o plată al cărei tâlc nu-l putea descifra.

Cartea avea coperţile şi paginile uzate de atâta folosire şi el râdea mereu de cartea şi de misterele ei, dar ea ştia bine că el nu ştie nimic-nimic din toate astea, dar tare mult ar fi dorit să afle. De aceea, ori de câte ori ea îi citea câte un pasaj, iar asta se întâmpla numai când el avea o problemă de rezolvat, asculta foarte atent totul. Apoi însă el devenea teribil de ironic, dar ea ştia că asta e masca lui de bărbat puternic, sub care de altfel se ascundea un băieţel timid. Ştia la fel de bine ca ea că numai ea ştie, cu intuiţia ei feminină. Tot ea îi spunea, ca o mamă vorbind copilului ei, că problema avea soluţia chiar în problema însăşi, dar şi în palma lui şi de aceea căuta ea în cartea ei de chiromanţie.

Acum i se părea că toate astea nu mai ajută la nimic. Şi stătea cu cartea în mâini şi asculta rondo-ul lui Mozart, dar ar fi vrut să arunce cartea undeva departe de tot. Şi să vină înapoi cu soluţia problemei ei, care de data asta nu i se părea a fi de rezolvat pe calea asta. Nu, intuiţia

ei nu mai era a ei, i se părea că el o lăsase fără puterea de a crede în mistere, că o folosise doar pentru a deveni şi el un cunoscător. Probabil că nu mai avea ce să mai primească de la ea, el, băieţaşul puternic şi raţional. Dar ea îl iubea şi prostul nu înţelesese nimic. Asta o făcea acum să plângă cu lacrimi mari şi cu suspine din piept şi numai Mozart îi era aproape. Cartea de chiromanţie nu o mai putea ajuta.

Se şterse la ochi şi se îmbrăcă în rochia galbenă.

Pentru că locuinţa lor era într-un bloc, Val cumpărase un teren destul de mare în afara oraşului. Acolo va fi paradisul lor, îi spunea Alexandrei, iar serile, în camera lui de lucru se aşeza la computer şi proiecta pe ecranul acela sintetic o imagine a paradisului lor. O vilă cu etaj şi cu alei pietruite regulat, cu iarba plantată ca la carte, cu copaci perfecţi, aşa cum imaginea lui de om important o pretindea. Departe de lume cea murdară, mai spunea el, iar Alexandra nu înţelegea de ce lumea i se părea lui murdară. Pentru ea, toată tehnologia asta era falsă, parcă nu mai avea suflet şi Alexandra ştia bine că tehnologiile se schimbă, dar florile vor rămâne mereu la fel.

Val avusese grijă să închidă paradisul lor, visat numai de el, cu un gard mare din piatră, cu două porţi mari din metal, înalte şi zăvorând aşa lumea de acolo de lumea cea murdară. Ca să se poată intra cu maşina, desigur.

Toate astea şi le amintea acum, după un an de la plecarea lui Val. Nu-l mai interesase terenul din afara lumii murdare şi zidurile paradisului lui se mutaseră în altă parte. Ea însă îşi dorea locul acela şi se gândi să-l viziteze odată.

Cartea de chiromanţie nu-i spunea decât că degetul mare al mâinii este al zeiţei Venus, o zeitate feminină, în timp ce toate celelalte patru degete ale palmei erau patronate de zei bărbaţi. Tot ei mai mulţi, mai puternici, ca întotdeauna... *„It's a men's world..."* Dar nu poţi apuca nimic cu cele patru degete dacă nu ai şi un deget mare cât o zeiţă, se gândi Alaxandra. Şi nici nu poţi scrie cu creionul, ci doar pe tastatura cea rece a calculatorului.

Cu coperţile ei scorojite cartea zăcea aruncată pe fotoliu, deschisă ca un strigăt. O puse pe raftul bibliotecii şi ar fi vrut să nu mai fie niciodată nevoie să o folosească.

Dar totuşi ea se tăiase la degetul lui Venus şi înţelegea abia acum sensul, era rănită de dragoste şi în felul acesta zeiţa o ajutase să vadă.

Ar trebui să existe şi ojă galbenă, pentru unghia degetului celui mare, se gândi Alexandra, doar galbenul este culoarea credinţei, zeiţă...

Apăsă cu degetul ei arătător pe butonul pătrat şi negru al combinei. Muzica se stinse brusc, dar îi mai străbătea încă auzul. Din nou o ajutase prietenul ei cel mai bun. Wolferl nu o înşelase niciodată, iar ea se gândi că nici n-ar fi avut cum, el trăise de mult, în timpul acela numai al lor, nu acum, când nu ea alesese să trăiască...

Oglinda îi arătă o superbă femeie îmbrăcată în galben, cu aceeaşi siguranţă de toate zilele şi nimeni, dar nimeni-nimeni, nu trebuia să afle ceea ce doar ea ştia că trăieşte. Puţin fond de ten, rujul şi fardul discret al ochilor, coafura şi iată cum devenea propria ei imagine. Acum însă avea umbre viorii sub pleoape şi un plasture pe deget. Pe degetul lui Venus, aşa cum o învăţase cartea ei de chiromanţie. Dar plasturele era şi el nou, iar fabrica producătoare se gândise parcă anume la situaţia ei, adică era foarte aproape de culoarea naturală a pielii, aşa că nici nu se observa.

Căută cheile casei, poşeta şi pantofii cu toc foarte înalt, se duse spre uşă şi chiar atunci sunetul strident al soneriei o făcu să tresară. Iar şi iar, sunând insistent. Deschise iritată uşa. Pe butonul soneriei apăsa cu toată greutatea corpului lui atletic degetul arătător al lui Val.

- Plecai?, o întrebă el privind-o chiar în ochi şi ea trebui să îşi plece privirea. Apoi el o privi de jos în sus şi de sus în jos, ea se simţea ca un animal privit la târgul de animale şi apreciat la valoarea trupului lui.

- Da, plecam, îi răspunse repede, apoi se întoarse brusc cu spatele la el ca să poată încuia uşa. Îi simţea acum privirile pipăindu-i spatele şi asta era şi mai îngrozitor. Pleoapele ei erau asemenea unor aripi de fluture. Dar el nu trebuia să afle. Sper că nu vei dori să mă însoţeşti.

- De ce, dragă, nu sunt eu iubitul tău, omul care ştie totul despre tine? Foarte bine îţi vine galbenul, mai spuse el, dar ochii ei vedeau gălbenuşul oului cu pata roşie de sânge la mijloc. Da, pe ea o durea iar

degetul zeiţei ei, iar el nici nu ridicase degetul de pe butonul soneriei. Din interior se auzea într-un fel ciudat sunând golul casei. Nu e nimeni acasă, nu vezi, Val?

Cu paşi aproape nervoşi Alexandra se duse spre ascensor, care era acolo, probabil de când urcase el. Degetul arătător rămase suspendat în aer şi mâna ei dreaptă deschise uşa liftului. El o urmă. Se strecură pe lângă ea abil şi trupurile lor se atinseră.

Pe Val îl aştepta maşina cu şoferul fumând şi el îşi recăpătă importanţa poziţiei. I se păruse ei sau în liftul îngust o privise cu o aproape privire umană?

Se despărţiră rece şi şoferul nu-şi putu reţinu un zâmbet ironic. Săracul lui şef, încă ar vrea să arate că nu-i pasă.

- Să mergem, e târziu, spuse Val şi se aşeză comod pe scaunul de lângă şofer. Femeile astea, naiba să le mai înţeleagă, mai spuse. Le dai bani, casă, avere, poziţie, timp, viaţă, tot ce ai mai bun, tot ce poţi face mai bun, iar într-o bună zi simţi, ştii, afli, aşa, din senin, că nu te mai iubesc. Aşa ţi se arată toate, cu timpul, deşi toate cresc încet-încet şi apoi deodată vezi cum explodează...

Maşina o depăşi pe Alexandra mergând repede pe trotuar. La colţ se opri pentru traversare şi Val îi întâlni privirea. Simţi nevoia să se ascundă, aşa de mic îl făcu să fie privirea ei albastru deschis. Luminoasă, se mai gândi Val, ca faianţa din baia lor. Adică a ei, acum, iar maşina lui trecu pe lângă Alexandra ca oricare altă maşină din trafic. Ea rămase acolo, la trecerea pentru pietoni, iar semaforul era pe roşu.

- E verde, tanti, auzi deodată un glas de copil alături de ea. Era un şcolar cu ghiozdanul în spate şi cu nasul în sus, privind-o şi arătându-i cu degetul lui mic verdele semaforului. I se părea un pitic din alte vremuri, poate din acelea ale prietenului ei cel mai bun. Îi zâmbi, îl luă de mână şi traversară amândoi. Uneori copiii ne arată drumul, se gândi ea, ca nişte mici semne numai pentru noi.

- Pa, îi spuse băieţelul fluturându-şi mâna. Alexandra îi zâmbi şi simţi cum inima îi bate iarăşi cu putere.

Vorbele, vorbele lor împreună, multe de tot, rostite în anii cât fuseseră alături. Cuvinte cu greutate sau cuvinte uşoare ca fulgul,

cuvinte şi iar cuvinte. Alexandra simţea astăzi că toate cuvintele astea cu sunetul lor ascundeau de fapt ceea ce trebuia să fi fost tăcut. Şi că lumina lor devenise neliniştită poate tocmai din cauza acestor prea multe cuvinte.

Arătătorul este degetul lui Jupiter, îi spuse cartea ei de chiromanţie la sosirea acasă. Şi Mozart îi arăta din nou liniştea coloanelor lui de marmură cu movul acela nuanţat şi parcă divin. Pe ele se sprijinea cerul ei de astăzi, din acest astăzi din spatele pleoapelor. Îngeraşul cel dolofan care îi arătase lumina semaforului pe stradă îşi îndrepta acum degetul în sus şi îi zâmbea tainic.

Jupiter, stăpânitorul fulgerelor. Arată ceva întotdeauna, cum se porneşte un sunet drag pe un buton pătrat sau cum se sună la o uşă pentru totdeauna închisă.

Aşează rochia galbenă în dulap.

În ziua următoare Alexandra luă un autobuz plin de oameni simpli care mergeau şi ei la ţară şi se duse la locul vilei plănuite pe computerul lui Val. Găsi zidurile cele mari şi porţile pentru care doar ea avea chei. Totul era doar o bucată de pământ care mirosea a primăvară, cu iarba şi florile crescute aşa cum se hotărâseră doar ele să o facă, iar Alexandra simţea cât de frumos este totul aşa. Erau mii de gâze şi de plante crescute în voie într-o lume care o primea şi pe ea, singură acum. Aerul de acolo nu părea a fi de pe Pământ, dar totuşi numai Pământul îl emana. Se simţea ca o Evă creată înaintea lui Adam într-un fel de paradis personal, iar starea asta nu o durea de loc, dimpotrivă, era la fel de liniştitoare ca muzica prietenului ei cel mai bun. Uneori, în clipele când stătea pe iarba aceea înaltă şi necosită niciodată, auzea muzica lui şi îl simţea şi pe el fericit. Soarele era cald şi blând, iar Alexandra alerga dezbrăcată complet de haine şi de imaginea ei printre flori.

Era liberă între zidurile ridicate în jurul ei de Val.

Un inel de aur, asta îşi amintea că visase. Şi de ce nu? Doar avea destui bani.

Bijutierul îi privi îndelung mâinile, iar ea se simţea un pic ciudat. Omul îi apucă palma stângă, avea şi el degete lungi şi cu o piele foarte catifelată. Se gândi că aşa ar fi trebuit să fie degetele prietenului ei,

Mozart, iar asta o tulbura într-un fel neînţeles. Dar omul acela îi lăsă palma în pace şi începu să-i vorbească despre aur.

- Este cel mai nobil metal, este ca Soarele, are puteri magice şi de aceea e atât de preţuit. Niciodată nu rugineşte, nu se oxidează şi de aceea oamenii cred că este păstrătorul vieţii veşnice. Mai are apoi nuanţe, vedeţi acest inel din aur verzui, sau pe acesta roşiatic, sau argintiu, sau chiar alb. Asta după metalul cu care este aliat, care îl diluează şi care împrumută ceva din strălucirea lui solară. Nu e nici o piatră preţioasă care să nu poată fi alăturată aurului, doamnă. Pe toate le luminează cu nobleţea lui, iar degetului dvs. i s-ar potrivi acest inel delicat.

Pe degetul ei se strecură cu îndemânare un inel mic de aur, cu un trifoi cu patru foi. Alexandrei nu-i plăcu.

- Poartă noroc, zâmbi cu ironie omul, dar înţelese şi îi oferi un inel lat şi simplu.

- Nu, spuse Alexandra, asta e doar o singură verighetă şi e de prost gust. Mai bine lăsaţi-mă să aleg eu singură, vă rog. Inima îi bătea iarăşi foarte tare şi se depărtă spre vitrina cu bijuterii.

Nu mai vroia nici un inel, omul acesta ciudat îi adusese aminte de vremea lui Mozart, dar el era aici şi acum. Iar Val? Val de la Valeriu, de la valoare, doar era un om foarte important. Dar este doar un val. Sau poate doar un voal care trebuia să fie ridicat. Ca să poată vedea mai bine. Nu, el era doar un val, trecător şi neliniştit. Totuşi un val. Voalul era numai al ei.

Ieşi din magazinul de bijuterii şi bijutierul nu apucă nici măcar să o salute, o pierduse. Clătină din cap dintr-o parte în alta. Înţelegea multe şi el de când era bijutier. Şi chiar dacă le vorbea femeilor de strălucirea solară a aurului, de virtuţile lui nobile, ele alegeau mai totdeauna strălucirea lunară a argintului. Era mai tainică, mai nocturnă şi mai romantică, aşa cum erau toate femeile. Iar el nu era decât un mic nebun care dorea să le vândă un strop de frumuseţe acelora care o aveau deja fără să ştie.

Şi nici nu s-ar fi potrivit inelul de aur cu rochia ei galbenă, de culoarea credinţei. Mult mai bine ar fi arătat o broşă cu un rubin, se gândi Alexandra şi intră la brutărie. Toate pâinile erau mari şi rumene. Galbene de la focul Soarelui, dar atât de diferite de inelele din aur. Mai

bine o pâine, decât toate virtuţile magice ale aurului, mai bine Soarele decât iluzia strălucirii pieritoare, se gândi Alexandra. Mai bine lumina şi căldura pâinii. Sau gălbenuşul oului, cu rubinul stropului de sânge, i se strânse inima deodată, dar rana degetului aceluia se vindecase deja.

Pe fotoliu, seara, Alexandra evadă în lumea din vechime cu Mozart şi află din cartea ei de chiromanţie că degetul mijlociu se mai numeşte şi medius şi este al lui Saturn, adică al vechiului Soare. Este cel mai lung dintre toate degetele. Saturn... O planetă cu inele, ştia Alexandra. La greci se numea Cronos, adică timp... Cum ar fi dorit şi Alexandra să ucidă acest timp în care nu alesese să trăiască.

Şi mai are legătură şi cu sexul...

În noaptea aceea Alexandra visă că face dragoste cu bijutierul de la magazin şi se trezi speriată şi tristă. Totul se întâmplase acolo, în locul de la ţară, într-o noapte cu lună plină şi cu cântec de greieri, iar ea se simţise cu adevărat o femeie iubită şi fericită, în acel paradis din visul ei aici, pe pământ.

Era singură şi Val nu era cu ea. Dar omul acela venit parcă din timpul prietenului ei, Mozart cel drag, o eliberase cumva. Cu puterile mâinilor lui catifelate, ca muzica lui Mozart, de unde şi de ce venise tocmai aşa până la ea? De fapt ea se dusese la magazinul lui, călăuzită tot de un vis al nopţilor trecute. Sau de galbenul acesta curat al frunzelor toamnei venite de curând, parcă numai pentru ea.

La casa neconstruită veniseră nuanţe la fel de gălbui, dar atât de bogate încât prevesteau albul zăpezilor. Alexandra îşi făurise un adevărat ritual din vizitarea acelei grădini care nu devenise încă perfectă, aşa cum şi-ar fi dorit Val. Dar Alexandra ştia că este mult mai bine aşa. Probabil că acum Val investise bani în alt loc de vilă, tot pe undeva prin afara oraşului, departe de lumea cea murdară, dar în care el ocupa o funcţie importantă.

În vara care tocmai se încheia, acolo apăruse din pământ un izvor mic, poate din cauza rădăcinilor care îi eliberaseră astfel calea din adâncuri. Alexandra îl privise uimită ca pe un semn al altor seve pe care le primea în dar.

Apollo era patronul inelarului, îi mai spuse cartea ei de chiromanţie. Iar ea nu avea inel, nici Apollo nu cânta încă prin sufletul ei, dar ceva se lumina odată cu trecerea timpului de când plecase Val. Val cu valul lui cu tot. Se lămureau prin cartea ei, în care avusese mereu încredere, toate tainele. Se lămureau acolo, prin pământul respirând liber de asfalt, liber să existe, aşa cum era şi ea. Nu în frunte ne e scris destinul, cum se spune, ci chiar în palma noastră, simţea. Simbolic, se gândi Alexandra, asta te ajută cumva să îţi iei cu adevărat destinul în mâini. Da, dar mai întâi trebuie să-l trăieşti şi apoi să-l desluşeşti.

Era mult mai bună acum, aşa se simţea şi ar fi dorit să se mute din oraş acolo, la casa nezidită dintre ziduri. Linişte nu era cu adevărat nicăieri. Dar Alexandra descoperise cântecul păsărilor sosite acasă între zidurile casei lor neclădite, acolo, în natura care lui Val i s-ar fi părut cu siguranţă haotică. Dar ei, nu.

Val o mai căutase de câteva ori. O întreba despre toate soluţiile problemelor lui de om important. Alexandra ştia că îi lipsea de fapt intuiţia ei pe care el nu o preţuia decât acum, când se terminase totul. Ar fi vrut să afle iar de la ea calea tainică, neştiută decât de ea. Dar Alexandra înţelegea abia acum că dacă nu i-ar fi dăruit-o lui cu toată dragostea ei, atunci nici ea nu ar fi aflat niciodată ce are cu adevărat. De aceea îl primea pe Val ca pe un prieten, dar era foarte tăcută şi la întrebările lui insistente răspundea monosilabic sau spunea că nu ştie. Dar ştia. Ştia şi de noua lui legătură, de secretele pe care el credea că le poate tăinui pentru ea. Ştia că foarte curând, pe degetul lui inelar va apărea o verighetă lată din aur. Întocmai ca aceea arătată la magazinul de bijuterii de omul acela ciudat. Val era un om foarte important, iar poziţia lui din lume impunea asta pentru imagine. Alexandra înţelesese că făcuse dragoste cu omul acela. Cu Valul ei. Dar acum în visul ei îşi făcuse loc bijutierul acesta ciudat, din grădina lor nesălbatică şi din timpul ei vechi. Asta se mai întâmplase pe vremea lui Mozart, în acel timp pe care îl ştia atât de bine încât era numai al ei. Pe vremea aceea şi ea purtase un inel foarte scump şi uneori i se părea că încă îl mai are pe deget.

Tăcerea ei de acum era plata pentru multele lor vorbe. Iar astea fuseseră de mult. În asemenea stare de linişte îşi aminti că omul acela de la magazinul de bijuterii semăna foarte bine cu Wolferl. Avea cu adevărat mâini făcute să mângâie clapele unui pian. Şi nu purta acum nici un inel, de aceea poate erau aşa de catifelate.

Şi pentru că Val era un om foarte important, Alexandra se angajă asistentă la un cămin de copii. Îi întâlnea acolo în fiecare zi pe îngeraşii de pe coloanele de marmură din timpul prietenului ei cel mai bun. Grădina din ea se lărgea şi zidurile ridicate de Val se prăbuşeau.

Apollo se exprima acum şi prin ea. Mai cu seamă că începea să înţeleagă pentru ce anume alesese să trăiască în timpul acesta.

Degetul cel mic este singurul care poate pătrunde în ureche, citi Alexandra şi zâmbi. Ei îi mai pătrundea în ureche şi Mozart. De fapt în inimă, numai el izbutea să-i aline bătăile cele mai tari duse vreodată de ea şi de aceea îl iubea.

Este al lui Mercur sau Hermes, este fiul lui Jupiter şi al nimfei Maia. Ce ciudăţenie, un zeu care se iubeşte cu o nimfă dă naştere unui deget... Iar degetul mic este al credinţei, care este culoarea galben. Punct.

Alexandra îşi privea mâna şi abia acum o vedea cu adevărat ca pe o constelaţie de zei şi de simboluri care aveau doar o singură menire, făurirea. Făurirea unui destin sau a unei apăsări delicate pe clapa unui pian. Mâna ei devenise un întreg cu care îşi mângîia copiii pe obraji, cu care spăla toate lacrimile şi cu care îşi trăgea cu greutate uneori fermoarul rochiei ei preferate, cea galbenă. Iar uneori, acolo, departe de lume, se bucura să culeagă flori fără să le rupă, ci doar atingându-le cu degetele mâinilor ei.

FLORAR

Privea chioşcul acela în care florile se vedeau aşezate la rând, în ghivece mari şi mici, dincolo de sticla aceea perfectă, curată şi la adăpost chiar şi de aer şi lumină. Erau colorate aşa cum numai în adevăratele grădini se puteau vedea, aveau mai toate flori, era luna mai şi primăvara îşi cerea drepturile în înfloririle lor. Dar Lucian ştia bine ce se acundea dincolo de aspectul acestui chioşc, al acestei mici sere etanşe şi reci vara şi calde iarna. Era o imensă dorinţă de profit, asta i-o dovedea figura plină şi dispreţuitoare a vânzătoarei sau poate chiar a patroanei, cu alura ei de femeie stăpână chiar şi pe puterea florilor de a înflori. Şi înfloreau şi încasările, de fiecare sfânt, la fiecare sărbătoare sau cu orice alte ocazii, aşa trebuia să fie şi Lucian ştia că toate astea se repetau cu regularitate de-a lungul anului, în aşa fel încât profitul să fie sigur. Pentru că orice om trebuie să dăruiască o floare, fie iubitei, fie învăţătoarei, fie doctorului, fie oricui.

Era aşezat strategic chioşcul, la colţ de stradă, iar Lucian simţea de afară mireasma aceea adâncă prin care florile strigau. O, da, ştia atât de bine asta, de când mama lui rupea primele flori din liliacul copilăriei, era alb sau mov deschis şi bătut. Lui i se spunea să caute floarea cu cinci petale ca să aibă noroc, dar pentru el toate aveau doar patru petale. Iar dacă găsea cu adevărat câte una cu cinci petale, o ascundea bine printre celelalte. Şi Lucian suferea la ruperea tulpiniţelor şi florile strigau la fel, prin mirosul lor puternic pe care oamenii îl aspirau cu nesaţ. Ştia el, Lucian cel mic, cum că florile şi oamenii şi animalele sunt luminiţe mereu călătoare, doar înveşmântate diferit şi că durerea este la fel pentru toate. Mai ştia Lucian cel mic cum toate luminiţele pleacă odată şi odată acasă, în locul acela de unde veniseră. Şi lui Lucian cel mic i se părea foarte

ciudat cum oamenii mari, care ştiau mult mai multe decât el, nu păreau să ştie tocmai acest lucru simplu şi clar. Dar ştia că ei nu au nici o vină dacă el se juca amintindu-şi şi pentru asta el nu dădea socoteală nimănui. Doar florilor.

Durerea aceea a florilor o purtase mereu de atunci, ştia de ce florile de câmp miros atât de discret, de tăcut ar fi spus Lucian. Ele erau cu adevărat libere şi nu aveau de ce se apăra. La lumina Soarelui şi cu apa ploilor, din pământul acela uneori aproape sterp răsăreau micile lor chipuri şi lui îi plăcuseră mereu doar acelea aşa-zis sălbatice. Acum, de când toate se vindeau, până şi acelea fuseseră chinuite să dea rod bogat pentru florărese grase şi patroni la fel. O industrie pe care Lucian o ura. Profitul cu preţul vieţii florilor. Iar durerea lor nu putea fi auzită, pentru că ele nu se puteau apăra decât sacrificându-se.

Lucian nu mai întârzie în apropierea acelui chioşc, i se aruncau priviri reci, femeia aceea ştia că el, după felul cum arată, nu va putea cumpăra niciodată ceva foarte scump. Un amărât căruia i se pare că florile merită vreo altfel de atenţie decât ca marfă cu preţ bun. Dar lui Lucian îi atrase atenţia vasul cu flori aproape veştede, pălite de atâta aşteptare a clientului cu bani mulţi. Amestecate, de-a valma, fără vreo etichetă de preţ. Aveau culorile mai întunecate, mai adânci, iar petalele lor se strânseseră şi păreau a se ascunde în ele însele. Frunzele se lăsaseră, erau fără apă, doar nu meritau tocmai ele apa care costa bani. Nişte victime, aşa erau pentru Lucian şi ar fi dorit să le ia cu el. Îşi apropie nasul de ele, erau în afara magazinului, mirosi aroma aceea abia şoptită pentru el a florilor murind. Simţi din nou privirea aceea bănuitoare asupra lui, dar nu plecă. Se gândi să le cumpere şi plăti cât i se ceru, aproape tăcând. Nu le primi ambalate, nici nu i se mulţumi cu politeţea aceea care nu costă bani, dar aduce clienţi.

Lucian plecă şi în clipa aceea se gândea la omul care cumpăra păsările prinse în colivii şi apoi le dădea drumul să zboare, spre ciuda vânzătorilor. Iar în mintea lui se născuse ideea unui plan, asta ca un mic act de dreptate pentru bietele făpturi. Avea sa le redea elementelor lor, adică să le îngroape în pământ. Să le înmormânteze, pentru că înţelesese că viaţa lor, ca şi viaţa animalelor şi a oamenilor se încheia prin reîntoarcerea în elemente. Iar luminiţele se duc acasă. Va găsi locul, apoi o va face nevăzut de oameni, poate noaptea, spunând în gând o

rugăciune pentru ele, florile a căror principală vină era că se arătau oamenilor. Iar uneori, constrânse, se apărau mirosind dumnezeieşte de frumos.

Mama nu-l putea înţelege când îi vorbea de durerea pe care florile o simţeau nu numai pentru el. Tot mama îi răspundea că dacă ar fi fost aşa cum pretindea el, cel mic şi cam prostuţ, atunci şi morcovul din supă ar fi avut gust numai din acelaşi motiv, sau ardeiul sau ţelina, în fine, toate legumele şi fructele cele mai gustoase. Şi Lucian ştia că este chiar aşa, dar nu îndrăznea să mai vorbească, uneori plângea tăcut şi părinţii lui spuneau că e un copil cam ciudat. Mama obişnuia să arunce la gunoi florile ofilite, deşi câteodată făcea oţet de petale de trandafir şi lui Lucian alchimia asta i se părea foarte stranie. Nu îi plăcea, iar dacă era răcit şi i se puneau compresii pe frunte cu oţetul acela, el plângea, dar spunea că e din cauza mirosului sau a febrei. Mai crescuse un pic.

Cu lopăţica lui mică, acum, Lucian cel mare (nu prea mare, avea doar vreo cincizeci de ani) se duse în parc seara cu pachetul lui cu flori. Se aşeză pe o bancă liniştit şi privi oamenii şi păsările, căutând un loc mai tainic în care la căderea întunericului să îşi pună planul în aplicare. Avea emoţii un pic, la fel ca atunci când era copil. Privise florile acasă şi plânsese. Dar ştia că lacrimile lui îi spălaseră doar ochii, nu şi durerea că nu va putea face mai mult. Parcul avea toţi copacii tunşi de crengi, de curând îi văzuse pe cei de la spaţii verzi cum tăiau fără milă crengile lor viguroase. Acum se gândi că poate copacii nu erau perfecţi, de aceea îi tunseseră, la fel cum erau tunşi soldaţii la armată.

Când se întunecă, oamenii se mai răriră, copiii plecaseră obosiţi de atâta joacă şi el îngropă florile rugându-se aşa cum ştia. Stătu apoi câteva minute la locul proaspăt acoperit şi privi luna plină care îi luminase tot locul. Înfipse în pământ o crenguţă din cele tăiate de maşinile de tuns copaci, ca un semn, ca cruce pe un mormânt. Era deopotrivă şi trist, dar şi mulţumit. Simţi atunci ca o voce care îi şoptea că se va întâmpla ceva de 4 iulie, iar el se gândi la America şi nu înţelegea. Ce legătură putea fi între ceea ce făcuse el şi America?

Noaptea, Lucian visă steagul cu stele al Americii înfipt într-o pajişte cu o iarbă perfectă, poate chiar la Casa Albă, numai şi numai acolo iarba putea fi perfectă, iar din lemnul steagului creşteau flori mici şi colorate la fel cu cele cumpărate de el dimineaţa. Crescând, acoperiră steagul şi nu se mai văzu nici una din multele stele colorate, nici celelalte culori ale steagului, dar culorile florilor deveneau atât de curate pe cum le privise el pe când se simţea neînţeles de părinţi. Niciodată nu le pierduse, niciodată nu păliseră în ochii lui, doar azi, la vederea florilor ofilite care i se tânguiseră numai lui, abia şoptit. Lucian se trezi cu lacrimi în ochi şi se simţi la fel de neînţeles ca atunci când era copil, dar trecuseră cincizeci de ani şi ai lui nu mai erau de mult pe lume. Şi chiar dacă ar mai fi fost, tot nu l-ar fi înţeles.

Pe patru iulie se întâmplă ca Lucian să treacă prin parc şi să îl ducă paşii la locul unde îngropase florile. Probabil una din acele chemări rostite de vocea aceea tainică. Iar în parc, acolo, chiar acolo, florile înfloriseră. Chiar şi crenguţa de copac avea muguri noi şi prinsese rădăcini. Curate şi noi, proaspete şi libere, florile, ascunse de priviri lacome.

Nu miroseau decât abia simţit şi Lucian se bucură.

CRONICARUL

Seara se aşternea alene peste cetatea zidită de secole pe dealurile acelei regiuni. Ţara cea mare era condusă din cetate de regii aceloraşi două dinastii, Ming şi Ping. Se succedau la putere de milenii şi între ele era un nesfârşit război de stăpânire a regatului. Ei, cronicarii, scriau din generaţie în generaţie cronicile. Aproape că se obişnuiseră cu lupta care sfâşiase cetăţile şi oraşele, cu furia campaniilor militare, cu decăderea continuă a ţării celei mari de la răsărit.

Bătrânul cu barba subţire se clătina de somn şi era cât pe ce să scape din mână pana cu care îşi scria papirusul. Speriat, se învioră puţin,

lumina se împuţina şi trebuia să se grăbească. Aşa era rânduit, cronicile trebuiau scrise la ultimele raze ale soarelui, atunci când ziua se stingea şi odată cu noaptea se aşternea şi pacea. Era un soi de legământ, armele nu se foloseau noaptea şi soldaţii dormeau obosiţi, femeile oblojeau răniţii şi a doua zi o luptă nouă începea. Regii, fie ei Ming sau Ping, alegeau locul şi strategia, în aşa fel încât să-şi păstreze puterea, iar ceilalţi trebuiau să participe oricum.

Cele două dinastii se schimbaseră de câteva ori la putere prin victorii devastatoare asupra duşmanului, iar cei mai năpăstuiţi erau ca întotdeauna cei sărmani, apoi femeile, bătrânii şi copiii. Doar soldaţii erau cei mai importanţi. Lor li se opreau cele mai bune bucate, stofe şi piei pentru echipamentele lor, caii cei mai buni. Totul pentru armatele celor doi regi, Ming sau Ping, care de câte ori schimbau tronul cetăţii celei mari între ei, schimbau şi toate legile şi toate şcolile şi tot ceea ce rămăsese de la cel dinainte. În felul acesta, cu timpul, se învălmăşiră toate şi generaţiile de cetăţeni aveau mereu în vedere posibila schimbare care putea apărea în orice clipă. Numai din oboseala soldaţilor sau a armelor sau a cailor, sau poate dintr-o strategie mai deosebită a vreunuia din generalii celor doi regi, Ming sau Ping.

Cronicarul adormi. Capul i se clătinase încetişor, cerneala se vărsă fără a păta papirusul. Întins cu capul pe masa cea joasă, în poziţia aceea cu picioarele încrucişate sub el, bătrânul ştia că dacă nu va scrie cronica nu se va întâmpla nimic. Regii, fie ei Ming sau Ping, nu citeau mai de loc ceea ce scriau ei, dar cifrele scrise îi interesau cel mai mult pentru pierderile lor de soldaţi sau pentru cele ale eternului inamic. Bătrânul ar fi dorit în clipa aceea a adormirii să scrie şi o altfel de cronică.

Visul pe care îl primi în dar fu foarte ciudat. Se făcea deodată că nu mai era război, cetatea era înfloritoare şi cu copii şi femei frumoase, artiştii înfloreau casele şi porţile şi pieţele cu lucrările lor. Comerţul era prosper, nimeni nu se mai ura cu regii duşmani, Ming sau Ping, cele două dinastii erau în pace şi deveniseră de temut în asocierea lor împotriva oricărui inamic din afară. Şi se mai făcea în acel vis că nimic nu mai putea tulbura starea aceea de împăcare a regilor. I se păru bătrânului că alte milenii treceau în visul lui.

Cronicarul ştia că aşa ceva nu e cu putinţă decât în vis, dar era atât de frumos, ceva atât de neimaginat de secole, încât i se părea că este un călător prin alte vremi, poate viitoare. Ştia că visează, i se mai întâmplase să aţipească la scrisul serii şi de aceea somnul lui era firav şi temător să nu fie surprins de paznicii cetăţii. Erau atenţi la tot ceea ce se întâmpla şi cronicile erau păstrate cu străşnicie în camerele lor. Erau mândra istorie a regatului regilor, iar lui, pentru acest delict grav, de a adormi, i s-ar fi tăiat deîndată capul.

Acum, în somnul acesta lin, mâinile lui apucară pana şi cu puţinele picături de cerneală rămase în călimară scrise întocmai ceea ce visa.

În zori, santinela se sperie foarte tare când îl găsi pe bătrânul cronicar trecut în somnul cel lung cu pana lui în mână. Se temu pentru că şi el aţipise un pic la apusul soarelui, chiar atunci când cronicarul scria. Dacă l-ar fi surprins şi pe el altcineva, capul i-ar fi fost îndepărtat de trup. Anunţă comandantul gărzii şi privi îndelung foile de papirus, nu ştia să le citească, dar simţea că e scris mai mult ca de obicei acolo. Se temu şi mai tare.

Regele, Ming sau Ping, ceru cronica aceea imediat după raportul comandantului gărzii. Asculta neclintit, era ceva grav. Privi paginile scrise caligrafic, citi câteva ore în linişte, apoi medită îndelung pe crenelurile cetăţii, singur, netulburat de nimic. Păsările dimineţii aceleia zburau altfel şi regele înţelese pentru prima dată cât de mult însemna libertatea. Obosiseră prin el dinastiile, lupta de milenii trebuia oprită. Cronicarul acela făcuse un delict grav, dar acum regele îi era recunoscător. Pe inima lui se aşternuse vălul sec al urii moştenite de la strămoşi. În dimineaţa asta vălul acela roşu se ridică şi regele simţi. Inima lui înţelegea.

Trimise imediat după solie. Îi şopti tainic solia la ureche şi îi dădu papirusul scris de cronicarul bătrân, cu sigiliul lui regesc. Solia plecă deîndată, pe un cal năvalnic, spre câmpul de luptă, unde oastea celuilalt rege aştepta. Steagul lui alb flutura ca zborul unei altfel de păsări pe câmpul bătătorit de copitele cailor şi aproape înroşit de sânge.

Celălalt rege, aspru şi surprins de solia aceasta neaşteptată, îl ascultă pe sol atent. Citi apoi îndelung papirusul. Sprâncenele lui groase şi cărunte se ridicau şi coborau sub coiful din metal strălucitor. Se frământa pe cal şi animalul fornăia. Într-un târziu, ridică privirile, le plimbă peste soldaţii aliniaţi şi obosiţi, deschise gura şi rosti un ordin scurt. Soldaţii nu înţeleseră şi freamătul lor îl miră. Apoi, cu glas foarte puternic le strigă din nou singurul cuvânt atât de necunoscut :

- *PACE!*

Chemă solul şi îi dădu un alt papirus. Solul plecă la fel de repede cum venise. Regele lui citi papirusul şi îşi îndemnă calul spre celălalt rege. Pe cal se gândea cu o bucurie nouă la cronicarul cel bătrân, care dacă ar fi rămas în viaţă ar fi fost cu siguranţă ucis. Ar fi trebuit sanctificat, iar regele înţelese că uneori cerul trimite mesageri nevăzuţi atunci când treburile pământului se strică atât de tare încât nimeni nu mai poate înţelege ceva.

Cei doi regi, Ming şi Ping, se îmbrăţişară pentru prima dată după un mileniu de rivalitate şi inimile lor băteau cu adevărat.

Bucuria cea nouă a acestei emoţii se revărsă peste miile de soldaţi. Apoi peste cetatea aceea măcinată şi ruinată de mileniul de lupte. Se întinse mai apoi peste tot ţinutul şi în toată ţara cea mare de la răsărit. În cele din urmă cronica visată de bătrân se născu.

Trecură alte secole. Copiii de acum nu mai ţin minte decât că au fost împreună, dintotdeauna, asemenea fraţilor gemeni, dinastiile Ming şi Ping.

CLIPA

Nu le ieşise nici în seara aceasta spectacolul, iar el era singurul care ştia asta cu adevărat. Trăia de peste treizeci de ani în teatru şi putea distinge cu mare fineţe toate reacţiile din sală şi pe acelea ale actorilor. Publicul din seara asta reacţiona la fel ca de fiecare dată când produţia de emoţii a regizorului se dorea a fi maximă. Tocmai din cauza asta se pierduse tot firescul piesei, toate intenţiile autorului ei, acest adevărat Dumnezeu al lumii teatrului. Iar Petre ştia că între autor şi regizor se duce de obicei o luptă nevăzută. Asta era cauza pentru care aveau loc spectacole reuşite ale dramaturgilor trecuţi în nefiinţă. Acelea nu purtau pecetea luptei pentru glorie a regizorilor. Simţea că regizorii sunt doar nişte generali ai unui alt împărat, uneori nevăzut, dar totdeauna prezent prin liniile acelea scrise pe foile citite de actori.

Uneori, ascultând replicile reluate de sute de ori la repetiţii, inima lui Petre se strângea dureros, era ca o ploaie rece de vorbe, grele, uşoare sau adânci, colorate sau cenuşii, vorbe din care se ţesea un spectacol. O iluzie pe care Petre o lua asupra lui ca pe o adevărată viaţă şi de care învăţase cu multă greutate să se rupă. Abia atunci, după ani buni de zbatere şi frământări în liniştea teatrului gol, simţi cu adevărat lupta, ca un fel de durere a facerii, a singurului prunc.

Spectacolul.

Petre dusese în el durerea cea mare a unui teatru gol şi pustiu.

Publicul acestei seri primise căderea cortinei cu aplauze cam seci, la fel cum fusese masa aceea amorfă de figuri pe care Petre le privise aşa cum numai el ştia. De atâţia ani în teatru, printre replicile actorilor şi mânuirea decorurilor, el învăţase să citească în penumbra sălii chipurile

spectatorilor, emoţiile reale sau mimate, aplauzele sincere şi decepţiile mărturisite de obicei cu laude. Doamnele preocupate de imagine şi de prietenele prietenilor, de aspectul rochiilor, uneori lăcrimând sau râzând cu poftă, domnii în costumele lor de lux, clipind cu îngăduinţă rece la tiradele înflăcărate ale actorilor, cei mai umili, dar care mult iubeau teatrul şi stăteau de obicei pe cele mai ieftine locuri, sorbind totul cu ochii inimilor lor. Aceştia erau fiinţa vie mereu în altfel, aşa îi iubea Petre, ca pe un om deplin în formele lui legate prin locurile sălii cu scaune mai scumpe sau mai ieftine. Iar peste toate scaunele acelea pluteau umbrele albe ale personajelor devenite vii în acest fel uimitor.

Erau cetăţenii oraşului lui, dar în acel oraş el nu mai ieşea decît o singură dată pe săptămână pentru cumpărături la supermarket. Se obişnuise cu celălalt teatru, de afară, acolo unde oamenii purtau măşti cu atîta naturaleţe încât asta le ieşea mult mai bine decât actorilor. Se gândise de multe ori că teatrul se juca de fapt în sala cu scaune, nu pe scena pe care Petre ar fi dorit-o vie cu adevărat. Actorii de pe scenă ştiau foarte bine ceea ce făceau.

În cabina lăsată lui, ca om de toate treburile teatrului, nu deranja pe nimeni. Iernile cu geruri şi verile secetoase de arşiţe nu-l atingeau pe Petre, cel mai stabil şi prost plătit angajat al teatrului. O, da, desigur că iubea teatrul. În tinereţe încercase un examen de admitere la academia de teatru, iar acum îşi amintea cu nostalgie de motivul respingerii, fusese toată viaţa un afon, lucru de neîngăduit unui actor profesionist. Care, uneori, dacă o cer regizorul şi rolul, trebuie să cânte. Trebuie.

Paşii spectatorilor se răriseră, lumea se ducea spre foaier să se îmbrace, doamnele cu hainele lor de blană, domnii cu paltoanele lor cu guler tot din blană, iar Petre se apucă de strâns recuzita ultimei scene, mobilele din carton ca şi Julieta acestei seri. Frumoasă era, dar nu avea parcă viaţă, era desigur învăţată să joace aşa de maestrul acela numit regizor, dar Petre simţea cu flerul lui format în toţi aceşti ani că fata asta are un puternic imbold, anume dragostea. Probabil că iubea cu adevărat în afara rolului, iar idiotul ăsta de regizor nici măcar asta nu observase. Petre ştia că fata va avea succes peste câţiva ani, nu avea încă maturitatea de actriţă, dar dragostea ei de acum o atingea cu un nimb pe care numai cei cu har îl puteau simţi. Iar Romeo? Alt tinerel cu barbă blondă şi serafic ca un porumbel alb. Dar Petre ştia că nu iubeşte

şi de aceea el, acest Romeo era parcă şi mai din carton decât Julieta. Asta era de fapt cheia acestei seri, iar Petre se simţea mulţumit, dar nemulţumit. Spectatorii, ca un organism viu în gruparea lor din sală, simţeau împreună totul, iar Petre, ascultătorul lor şi al actorilor, al regizorilor la repetiţii, al cronicarilor care urcau sau coborau spectacolul după legi cu adevărat absurde, simţea cu tristeţe că nu se înşelase.

Luă de pe jos spadele şi cămaşa însângerată a lui Romeo, actoraşul se enervase şi le aruncase, dar Petre le privea acum, iar în gândul lui se ivi ideea unei nebunii de o clipă.

Va gândi totul acolo, sus, printre frâghiile de unde numai el mânuia decorurile şi cortinele din fundal. Era în felul acesta unicul stăpân al teatrului şi nimeni nu bagase de seamă de câte ori din susul acela ascuns el crease de fapt acel lucru magic pe care cu toţii îl socoteau natural. Cineva doar trebuia să tragă de sfori şi frânghii, nu-i aşa? Nici cei mai de seamă directori ai teatrului, nici un regizor celebru (poate chiar datorită lui, omului de sus, trăgător al frânghiilor potrivite la momentul exact), nimeni nu urcase niciodată până acolo. Doar uneori câte un tehnician sau vreun mecanic de reparaţii, dar lor Petre nu le prea vorbea, îi privea cum se uită în josul scenei cu uimire, apoi cum se uitau la el cu o altă uimire, el dădea din cap zâmbind blând, aceia zâmbeau şi ei şi luau drumul cel greu înapoi, jos, fiecare cu treaba lui.

Petre ştia să vadă altfel producţia de emoţii a regizorilor, aceşti mici dumnezei cum se credeau ei... Cum ştiau ei sau nu ştiau să creeze iluzia iluziei. Îi văzuse urlând la actori şi cerându-le să fie criminali cu adevărat, dar numai în creierul lor, cum le cereau actorilor în şoaptă să iubească cât pot ei, dar numai acolo, pe scenă, să plângă doar pentru a avea lacrimi în ochi sau să facă tumbe cât mai caraghioase. Regizorii erau cu toţii nişte dresori de oameni, iar unicul lor scop nu era doar să dreseze după voinţa lor actorii, aceştia se supuneau, trebuiau să se supună, ci spectatorii, aceia erau adevărata ţintă, iar actorii doar unealta.

Văzuse şi regizori cu talent, cu un har simţit la fel cu nimbul pe care-l avusese Julieta aceasta de azi. Aceia luau asupra lor toate rolurile piesei şi îl uimeau pe Petre şi pe toţi actorii cu forţa lor de interpretare. Erau

magicieni adevăraţi şi spectacolele lor spulberau recordurile de reprezentaţii. Oameni rari, aveau un fel de sfinţenie...

Astă seară se convinsese. Perspectiva lui devenise mai înaltă după anii petrecuţi în cabina lăsată lui ca singur adăpost. Adăpost de actorii teatrului din afară, pe care îi întâlnea mai mult ca sigur în ieşirea lui săptămânală la supermarket.

Petre renunţase la a avea o familie, se dedicase în felul lui teatrului, ca singură mulţumire pentru examenul lui ratat. Cunoştea toate cotloanele sălii şi ale clădirii, toate cabinele care purtaseră prin ele cei mai celebrii actori, toate întrerupătoarele şi toate robinetele, tot-tot. Fusese renovat teatrul de două ori, dar de fiecare dată fără respect, aşa simţea el, îi dăduseră un aer modern şi nepotrivit, se gândiseră la încasări şi uitaseră artele, arhitectura, teatrul. Dacă l-ar fi întrebat cineva, ar fi fost de părere că numai regizorii aceia adevăraţi cu magia lor deosebită ar fi revigorat încasările. Dar pe Petre nu-l întrebau decât dacă totul e în regulă, instalaţiile scenei adică, aşa, în treacăt, în calea directorilor mult prea importanţi. Şi grăbiţi mereu, după încasări, desigur. O umbră necesară devenise Petre la cei peste cincizeci de ani. Dar umbra lui necesară înţelegea ca nimeni altul că regizorii-magicieni aveau un fel special de a iubi pe singurul Dumnezeu al piesei, adică pe autor, ca o telepatie obligând la respect stabilită aşa. Aici era cheia, în dragoste.

Julieta din seara asta merita un Romeo cel puţin la fel de îndrăgostit, se gândi Petre cu tristeţe.

Câteodată Petre dormea în sală, pe cele mai alese locuri. El nu fusese niciodată la teatru, aşa i se părea. Un vis avut uneori în asemenea locuri, fie ele în rândul unu sau în loja de gală, purta urmele acelui ceva nevăzut pe care şi actorii şi spectatorii îl lăsaseră acolo. Urme de viaţă, uneori trăită cu un dramatism aproape viu, aşa i se părea în acele vise, alteori siguranţa întâlnirii lor, a actorilor, cu acele emoţii în alt loc, în altă lume, în care doar el, Petre, avea intrarea îngăduită.

Erau ca memoria cea veche a unei oglinzi, iar Petre ştia că memoria aceea se poate şterge doar prin spargerea oglinzii şi devenirea ei clară asemenea unei ape noi.

Piesa aceasta a lui, singura lui creaţie proprie, era de fapt viaţa lui. Alesese singurătatea, pentru a se umple de teatrul altora. Alesese sărăcia pentru a simţi cu adevărat eşecul examenului lui pierdut la tinereţe. Alesese de fapt libertatea sinelui său, aflat abia acum, când visele primite îl călăuziseră până acolo pe căi tainice. Şi abia acum simţea cu adevărat marea minciună a lumii.

„Apariţie magnific frauduloasă, o reală capodoperă salvând prin unicitate spectacolul maestrului X (maestrului, ne întrebăm?).

Legea însă îşi va spune cuvântul pentru că aşa trebuie.

Dar a fost cu adevărat supendată clipa, iar asta nu o vom putea uita niciodată."

Îl va răpi, de fapt nu, îl va adormi, aşa cum se face în piesa lui Shakespeare. Îl va trece în altă dimensiune, doar provizoriu, se gândea Petre zâmbind. Cu plan şi cu răbdare, va aştepta pauza. Va găsi cloroformul şi sforile cu care îl va lega pe cel asemenea unui porumbel. Dar nu asemenea unui Romeo. Nu încă.

„De ce *nu* eşti tu Romeo?"

Va juca. Astă seară. O singură dată. Cu cămaşa aceea plină de sânge şi cu degetele mirosind a cloroform. Cu felul de dragoste unic şi irepetabil al celui neiubit niciodată.

N-o să te doară mai tare ca dragostea adevărată, dragul meu, n-ai teamă, dar asta te va face să exişti altfel. Un pic de aventură, adevărată, trăită, e darul meu pentru tine, drag copil... Este spaima dragostei, frica ei frumoasă, la fel ca frica de moarte, adică de murire, de minciuna lumii... Aşa, Romeo, dragă, repetă-ţi rolul...

În palma lui Petre se aşează flaconaşul cu otravă.

Puterea cea mare a lui Petre se transmise ca un fulger şi Julietei şi sălii. Un magician trezit devenise Romeo, un alt fel de Romeo, viu peste putinţă, copleşind cu nimbul lui totul. Petre juca pentru prima şi ultima dată. Suspendase clipa, legând-o cu trecutul lui Shakespeare şi al lui, cu viitoarea glorie a Julietei şi cu spaima lui Romeo înaintea morţii, dar şi cu eliberarea de drumul durerilor lipsei de dragoste.

Maxim...

Inspectorul îl privea ca pe un străin, nebun de legat, simplu în tăcerea lui încăpăţânată. Nu scotea un cuvânt şi întrebările de rigoare se loveau parcă de un zid de netrecut. Inspectorul îşi rosti propoziţiile standard, uimit de forţa blândă a acestui om. Aşa îl percepea, ca pe un om adevărat şi flerul lui de inspector bătrân îi şoptea că nu se înşală. Întâlnise doar foarte rar asemenea caractere. Erau de neînvins. Erau vii cu adevărat.

Maxim.

Asta era. Iar inspectorul ştia cu siguranţă că în palma lui Petre stătea închis nu flaconaşul cu otravă, ci cheile propriului lui destin.

Aceasta era cea mai înaltă libertate.

„Dar a fost cu adevărat supendată clipa, iar asta nu o vom putea uita niciodată.”

CETATEA

Legenda aceea veche spunea că în calea drumeţilor bogaţi apărea din senin cetatea. Când se aşteptau mai puţin, porţile ei magice şi neasemuit de frumoase apăreau ca un miraj ademenitor în deşertul cel mare, din întinderea nesfârşită a nisipurilor. Nimeni nu vorbea pe atunci decât despre cei care nu se mai întorseseră cu minţile întregi de acolo. Iar legenda se născuse de-a lungul timpului din rătăcirile celor cu minţile pierdute de fascinantele porţi ivite în calea lor. Numai cei foarte bogaţi şi care din pricina aceasta se credeau a fi puternici, râdeau dispreţuitor. Dar uneori dispăreau cu totul în lungile lor călătorii şi atunci oamenii spuneau că găsiseră poarta Cetăţii. Nimeni nu îi mai putea recunoaşte în nebunii care rosteau de fapt legenda.

Gândurile acestea îl însoţeau pe călătorul care îmbătrânise pe drum, cu toiagul şi desaga lui pe umăr. Nu avea în desagă decât cartea credinţei lui, un burduf mic cu apă şi ceva de-ale gurii. Cartea era primită de la părinţii lui, care o primiseră şi ei de la părinţii lor, aşa încât urmele i se pierdeau mult în negura timpului. Toiagul îl ajuta la urcat şi avea uneori nevoie de el ca să alunge hienele deşertului, întotdeauna flămânde. Nu avea drept strai decât o pânză mare şi înfăşurată în jurul trupului de la cap până la picioare, cu bucată de frânghie strânsă în jurul mijlocului, nu avea drept încălţări decât sandale din piele veche. Şi toate astea se zdrenţuiseră de vreme, dar nu erau încă de aruncat pentru că nu aveau înlocuitor. Omul avea barba sură şi de atâta mers prin deşert căpătase ceva asemănător unei mici dune mişcătoare. Nu ştia încotro se îndreaptă, uneori i se părea că văzuse de mai multe ori locurile pe unde umblase, dar niciodată nu văzuse în calea lui porţile cele magice. O emoţie asemeni fricii îl cuprinse la gândul acelei năluci. Dar nu avea de ce se teme, el nu avea nimic.

Privi cerul, apoi orizontul, aşteptând parcă să vadă zidurile înconjurând porţile, dar în loc de asta văzu un om alergând cu braţele în

sus către el. Se apropia fugind şi strigând. Părul lui era încâlcit şi se vedea fluturând, hainele îi erau rupte şi strigătele lui se auzeau acum clar.

„Ascultaţi-mă, ascultaţi-mă”, striga omul acela şi călătorul se opri. Privirile celui care striga îl străpunseră cu săgeţi parcă otrăvite şi călătorul se temu. Nu era nimic bun în omul acela. Mâinile lui tremurând aveau pe degete urmele albe ale unor inele pe care soarele nu le mai putea vedea, hainele lui erau din mătasea cea mai fină, dar acum erau rupte şi urât mirositoare de murdărie. Picioarele îi erau rănite de mers şi se vedea că fuseseră obişnuite a purta altfel de încălţări. Călătorului i se desluşi astfel un om aproape pierdut şi nu se mai înfricoşă, ci simţi o mare milă pentru omul acela.

Se aşezară pe o piatră roasă de vânturile deşertului şi de soare. Călătorul îi dădu o mână de ajutor celuilalt.

„Ascultă-mă, omule, îi spuse cel nou venit, sunt pierdut, am pierdut tot, am rămas desculţ şi gol după atâta avere care mi-a fost luată, nu mai am nimic, nimic”, mai spuse omul şi izbucni în hohote de plâns.

Sărmanul om, are mare nevoie de apă, se gândi călătorul şi îi dădu să bea din micul lui burduf. Străinul se repezi să bea şi risipi cu nepăsare apa. Dar asta îl linişti, iar călătorul îl privi mai atent, gata să îl asculte, aşa cum fusese rugat.

„Am să îţi spun tot, începu omul. Vei fi auzit de legenda cetăţii aceleia blestemate care vine în calea neguţătorilor. Eu îi sunt mărturie că există şi apa dumitale a avut pesemne puterea de a-mi readuce minţile înapoi.

Ascultă-mă, rogu-te, călătorule. Nu avea nimeni mai multă bucurie ca mine în a călători cu caravana mea peste mările de nisip ale deşertului pentru a duce cât mai departe mărfurile mele rare. Aduceam cele mai nepreţuite mătăsuri şi uleiuri, esenţele şi parfumurile cele mai îndepărtate de locurile acestea, iar aşa marfa mea căpăta valori înmiite. Oamenii de vază ai marilor oraşe mă aşteptau cu nerăbdare de două ori pe an cu caravana mea şi ajunsesem cel mai mare negustor străin. Nu aveam bucurie mai mare decât aceea de a face drumul de întoarcere cu sacii mei plini de bani grei din aurul cel mai pur. Profitul meu ajunse de nesocotit şi începusem a dori să mă opresc şi să îmi întemeiez oaza mea

de paradis bogat, îmi lipsea doar o familie şi mai cu seamă un moştenitor.

Dar nu s-a întâmplat asta, iar aici de bună seamă este mâna marelui Alah. Am întâlnit mii de oameni în călătoriile mele lungi, mă pricepeam prea bine la negustorie şi înţelegeam iute felul omului cu care vorbeam, ce nevoi şi dorinţe nerostite poartă cu el. Dar într-o zi, la intrarea într-un mare oraş, un bătrân cu haine negre s-a agăţat cu înverşunare de haina mea, eram călare, iar bătrânul îmi cerşea o bucată de pâine şi mă supăra foarte tare cu insistenţa lui. L-am lovit cu cisma şi a căzut la pământ. În urma mea l-am auzit rostind ceva despre porţile cetăţii care mă aşteaptă. „Le vei vedea curând, curând", spunea el icnind de durere, iar când m-am uitat înapoi năluca lui neagră mi se păru doar un punct negru şi îndepărtat pe pământ. Dar spusele lui m-au lovit drept în inimă."

Mai sorbi un strop de apă, cu mult mai mare grijă. Călătorul simţea că avea să i se povestească ceva cumplit.

„Am plecat din acel oraş cu cea mai încărcată caravană, aveau acolo cele mai bune mărfuri şi luasem din belşug de toate. Îmi spusesem că avea să fie cea mai lungă călătorie ca să aduc cel mai mare profit mărfii mele. Cel mai mare din toate timpurile. Visul meu era aproape de împlinire şi apoi aveam să mă odihnesc pe legenda mea în sânul familiei, fără altă grijă decât a-mi urmări valoarea bunăstării mele. Dar o altă legendă îmi schimbă destinaţia, vei auzi.

Mi-a fost dat un drum greu, cu multe atacuri ale celor care râvneau la comorile pe care le duceam. De fiecare dată oamenii mei, credincioşi mie până la sacrificiu, se împuţinau, dar rămâneau puternici şi neînvinşi. Drumul era lung, setea deşertului ne ardea buzele şi simţeam din ce în ce mai mult cu toţii că nu bogăţiile din cuferele cele grele ne vor aduce apa dorită, ci doar oazele din ce în ce mai rare ale deşertului. Pentru că ne îndepărtasem atât de mult încât nici atacatorii nu ne mai supărau. Grija mea era doar starea mărfii şi nu vedeam cum oamenii mei mă părăseau unul câte unul, fie plecând înapoi, dar fără nici o şansă de a mai ajunge acasă, fie căzând de sete şi oboseală. Târziu, după mult timp, îmi mai rămase aproape un singur sfetnic de taină, cel mai bun cunoscător al limbilor pământului, se vede treaba că înţelepciunea lui subţire îl făcea la fel de rezistent la sete ca şi pe mine. Dar într-o dimineaţă mă părăsi şi el şi l-am îngropat în nisipul deşertului înfăşurat în

cea mai fină mătase, crezând în orbirea mea că plătesc aşa sacrificiul lui. Nu simţeam nici durere, nici sete, ci doar îngrijorarea asupra drumului pe care îl aveam de străbătut singur cu bogăţia mea nemăsurată.

Şi am mers zile şi nopţi, sub soarele care mă ardea şi eu tot nu înţelegeam. Doar că bunul Alah vede tot şi într-una din zilele cele mai fierbinţi, la amiază, lumina soarelui mă făcu să pălesc în faţa porţii vrăjite pe care o vedeam în zare. Strălucea. Simţeam că am ajuns, dar acolo nu era decât poarta aceea despre care se spunea că nu i te poţi opune, că doar cei care o văd pot intra fără a mai ieşi în toate minţile din cetatea aceea. Nu credeam nimic din tot ceea ce înfricoşător mi se povestise. Aveam cea mai mare avere, care putea cumpăra totul. Eram tânăr şi neînfricat, singur, dar nu băgasem de seamă că lungul drum mă obosise şi îmbătrânise.

Am mers mai iute pe cămila mea. Am văzut măreţia porţilor şi nu m-am simţit nici o clipă mic în faţa lor, mi se părea că acolo am să ajung la visul meu. Am păşit falnic cu prima mea cămilă şi până la ultima. Porţile mi se deschiseseră. Apoi s-au închis în urma mea, dar eu nu am băgat de seamă. Mă aşteptam să găsesc bogăţii fără de seamăn dincolo de ziduri, dar, o călătorule, dincolo de poarta aceea minunată nu era nimic, nimic altceva decât nisip şi vânt şuierând şi arzând rece, schelete de animale şi cadavre în descompunere care miroseau îngrozitor. Cămilele mele se opriră şi oftau asemenea oamenilor osteniţi, mă întrebau în felul acesta unde vom mai ajunge. Marfa mea era cumplit de uscată şi totuşi nu se stricase nimic, de parcă soarele o păstra aşa.

Când am făcut ochii roată, nu mai zării poarta înapoi. Nu simţeam decât puterea marelui nimic din jur şi am înţeles atunci că trăiam legenda Cetăţii învinşilor. Asta e acolo. Bogăţiile mele nu mai erau nimic, cămilele devenind schelete în viziunea mea, apoi chiar şi eu la fel. Am urlat atunci, dar nu mă auzi nimeni. Apoi am căzut într-un somn adânc."

Călătorul asculta atent, dar ştia pe căi tainice tot ceea ce avea să urmeze şi mai dădu celuilalt un strop de apă.

„Am avut un vis în somnul acela. Mi se părea că îmi vorbeşte un glas puternic de dincolo de lumea aceasta. Îmi spunea că dacă am intrat pe poarta cea mai mare trebuie să ies pe cea mai mică. Prin poarta aceea voi dobândi totul, după ce dobândisem deşertăciunea nimicului. Ascultam glasul acela şi mi se părea că e însuşi Alah, dar am căzut ca

trăznit în visul acela. Nu putea Alah să vadă un netrebnic necredincios ca mine şi pentru întâia oară în viaţa mea am cunoscut în visul acela frica. Frica şi apoi lumina.

Poate nu mă poţi înţelege, străine, dar asta a fost tot, am rătăcit ca un apucat zile şi nopţi pe acolo, dar nopţi nu erau, doar o umbrire uşoară, ca atunci când se adună nori, de aceea îţi zic că am cunoscut lumina. Nimic nu cădea în întuneric şi era mereu, mereu şi mereu văzut, în aşa fel încât nu puteai să nu vezi. Bogăţiile mele s-au vrut a fi doar un strop de apă pe care nu o aveam, cămilele mele se uscaseră de-a binelea şi am trăit cumplit acest nimic. Da, nimicul.

A vrut bunul Alah să izbândesc şi am primit, într-o zi pe care o credeam a-mi fi ultima, poarta cea mai mică despre care nu mai credeam că poate fi. Am fugit, am ieşit, iar dacă te vei uita înainte o vei vedea, bunul meu călător. Aceea este, aceea mică de colo, din zare."

Călătorul privi cu ochii mijiţi şi văzu cu adevărat poarta cea mai mică în zare. O privi îndelung şi îşi dori din toată inima să intre pe acea poartă. Nu i se putea opune, iar el simţi că aceasta este voinţa lui Alah.

„Vino cu mine", îi spuse celuilalt. Se ridicară şi seara tocmai cobora, dar era doar o umbră, ca norul acoperind soarele. Nisipul se învăluia în jurul lor fluturându-le veşmintele. Călătorul intră cel dintâi, apoi celălalt. Vedeau iar amândoi tot, nimicul despre care se povestise şi călătorului i se strânse inima, dar merse mai departe, mereu mai departe, urmat de celălalt.

Merseră mult. Apoi, la plecarea norului şi umbrei, au văzut poarta cea mare strălucind. O priviră şi înţeleseră că trebuiau să iasă împreună. Poarta cea mare se deschise dintr-o dată, călătorul păşi cel dintâi, apoi trecu şi celălalt. Se opriră lângă marea poartă şi priviră în sus. Înălţimea ei ducea până la cer. Unul pe altul se priviră şi atunci călătorul îi întinse celuilalt o bucată de pâine veche.

„Odată, hainele mele au fost negre."

Legenda mai spune că pe poarta cea mare intră întotdeauna cei mai bogaţi, dar nu învinge decât cei care intră prin poarta cea mai mică. De atunci cetatea aceea a rămas în legendă cu numele de Cetatea învinşilor.

PALMA

Stăteau de câteva ceasuri pe terasa însorită. Unul îi povestise celuilalt istoria tristă a unui tânăr îndrăgostit şi nefericit.

- Povestea ta despre dragostea nefericită a celor doi tineri mă face să întrevăd sensuri mai adânci ale dragostei, spuse bărbatul aşezat la masa de pe terasă. Aş vrea să-ţi povestesc despre doi oameni care sunt la fel de adevăraţi ca noi, dar care au trăit împreună un lucru ale cărui tâlcuri nu pot fi atât de uşor desluşite. Şi totuşi, s-au întâmplat, se întâmplă şi se vor mai întâmpla încă mult timp...

- Atunci povesteşte ceea ce ai de povestit, răspunse prietenul. Vocea lui păstra încă o uşoară emoţie după ce vorbise timp de o după-amiază întreagă. Acum aştepta la rândul lui promisiunea celuilalt. Mai sorbi din paharul cu vin răcoritor şi alb, apoi aprinse încă o ţigară.

...S-a întâmplat într-o ţară departe de locurile acestea. Ştii bine că pe aici există un proverb care spune „după faptă şi răsplată". Acolo, în India acelor ani, doctrina asta e încetăţenită ca o filosofie de viaţă pe care şi noi o putem pricepe, dar nu îi dăm tot atât de multă importanţă. Aceasta este de fapt Karma. Vei vedea însă cât de adânci pot fi împletirile ei nearătate tuturor.

Unul din cei doi eroi ai poveştii mele se numea Akim. Era un bărbat frumos şi înalt, cu ochii mari, umbriţi de cearcănele acelea întunecate pe care feţele indiene le poartă adesea. Un foc blând izvora din ochii lui. Pe lângă înfăţişarea lui maiestoasă, adaugă faptul că era foarte bogat, că purta veşminte dintre cele mai scumpe şi că atitudinile sale dezvăluiau apartenenţa la o castă superioară. Studiase dreptul şi diplomaţia în cele mai înalte universităţi din India şi Europa. Deopotrivă învăţase cu pasiune tot ceea ce poporul lui adusese omenirii prin legende şi mituri. Părinţii lui fuseseră negustori bogaţi, dar se stinseseră deodată din viaţă,

atât tatăl cât şi mama, în urma unei molime de care Akim scăpase. Era însă suficient de matur, deşi tânăr, ca să îndure durerea pierderii ambilor părinţi şi să continue ceea ce avea de făcut cu viaţa lui. Rămăsese de atunci cu umbre adânci în jurul ochilor lui întunecaţi şi blânzi.

Devenise un important om al statului şi putea reprezenta oricând cu fruntea sus poporul căruia îi fusese dăruit şi care a dat lumii comori de nepreţuit.

Akim locuia într-un mic palat alături de familia sa şi servitorii lor. Nu avea despre aceştia nimic de judecat. Nu le îngăduia nici măcar să îi spună stăpân. Oamenii din preajma lui simţeau un fel de blândeţe care îl înconjura asemenea unui nimb, nimeni nu i se putea opune şi de aceea îl considerau un fel de sfânt. Dar nu unul dintre aceia care se târăsc în zdrenţe pe drumurile Indiei, cu hrana zilei obţinută din cerşit şi rugăciuni. Nu era un om dependent de vreo doctrină sau de vreo clasă, aparţinea deja uneia alese. Accepta lumea aşa cum era, cu legile ei nescrise prin cărţi. Iubea natura, oamenii, animalele şi copacii. Citea mult serile şi se bucura de pacea vieţii lui. Pleca deseori în lungi călătorii cu familia lui şi le vorbea cu drag despre culturile şi obiceiurile ţărilor pe care le vizitau.

Omul acesta care părea aşa de cumsecade se aventura în lungile lui plimbări prin cartierele cele mai sărace ale oraşului. Nu avea nici o teamă, de aceea a spune că se aventura e poate exagerat. Cu blândeţea pe care o arăta în toate, deşi îmbrăcat foarte scump, nu făcea decât să îndepărteze pe cei care altfel l-ar fi putut jefui în orice clipă. Oamenii aceia amestecaţi şi zăcând în letargia nonacţiunii la care erau condamnaţi de casta lor, îl priveau ca pe o minune a altei lumi, interzise lor de legi stranii. Cerşeau, desigur, şi primeau de la Akim monezi de metal. Dar lui Akim nu-i plăcea lucrul acesta şi pleca de acolo cu paşi rari, întristat peste măsură. Dar revenea mereu pe acolo, chemat de ceva tainic.

Deşi cunoştea toată adâncimea filozofiei indiene, deşi nu putea decât să îşi accepte starea de pace, uneori Akim simţea că este dator cuiva, fără a şti clar cui. Vreunui zeu, unor poziţii deosebite ale stelelor la naşterea lui, norocului celui orb, despre care ştia că nu este orb de loc? Întâmplării, hazardului, care păreau să guverneze miile de vieţi şi destine pe care le cunoscuse în ţara lui şi prin cele străine? Căuta ceva şi nu ştia ce anume. Pacea din viaţa lui părea atât de naturală încât nimeni nu

bănuia câtă frământare ascund ochii blânzi ai lui Akim. Căutarea aceea nedesluşită lui încă. Nici soţia, cea mai apropiată de inima lui, deşi simţea uneori umbra unei taine, nu îndrăznea să îl întrebe nimic. Era prea frumos tot ceea ce aveau împreună pentru a fi stricat de cine ştie ce capriciu.

Într-o seară frumoasă, stând pe balansoarul lor din grădină, inima lui Akim tresări. Privea în ochii frumoşi ai soţiei lui şi vedea în ei adâncimi ale vieţii pe care nu le mai simţise până în clipa aceea. O strânse cu drag la piept, femeia simţi şi el înţelese că fusese dăruit de ceruri cu femeia pe care poate o căutase mii de vieţi. Văzuse în ochii ei calzi proprii lui ochi.

Acolo, în oraşul acela asemenea unui furnicar, în soarele arzător se aşezaseră alături în lumină şi bogăţia casei lui Akim şi rănile picioarelor celor fără doctori şi încălţări. Picioarele rătăcitorilor sorţii, aceia care se odihneau acum nedorind să plece mai departe. În oraş nu erau bine primiţi, ci izgoniţi la periferii, în afara oraşelor nu aveau decât de luptat cu foamea şi fiarele junglei. Găseau câte ceva de mâncare din resturile celor bogaţi şi îşi spălau zilnic straiele, care nu erau decât o pânză mare alb-gălbuie, în apele binecuvântate ale marelui fluviu. Doar atât le mai rămăsese, a trăi la lumina acestui soare egal pentru toţi, fie ei bogaţi ori săraci, oameni sau câini, deşi întotdeauna lucrul acesta durea. Sfârşeau cel mai ades doborâţi de boli, iar vieţile deveneau astfel mult mai scumpe şi mai adevărate.

Akim căuta prin praful acelei zilei fierbinţi ceea ce îl chema mereu. Ştia, aşa cum ştim fiecare că paşii ne duc spre propriul destin, că va găsi. Vedea sutele de bărbaţi şi femei trecând pe drum, îi vedea pe cei întinşi de-a dreptul pe pământul gol. Se gândi că nu dormise niciodată pe pământul cu iarbă sau praf, deşi i-ar fi plăcut. Nici în apele fluviului nu se îmbăiase, mai ales împreună cu oamenii sărmani. Privea adânc în ochii oamenilor de lângă el. Lui Akim i se părea că nu văd, că sunt acoperiţi ca de ceaţă. Rari, puţini erau oamenii care îi primeau privirea, deşi era atât de blândă. Simţea că oamenii aceia îl cunosc doar după haine. Dar mai totdeauna i se părea că nu este văzut cu adevărat.

Şi totuşi în ziua aceea Akim întâlni o privire pe care nu o mai putu uita. Îl privea cu ochi foarte mari, la fel de negri cu ai lui şi la fel de vii,

dar înspăimântaţi. Pe pe marginea aceea de drum, de sub fruntea acelui om murdar şi cu părul încâlcit, cu barba murdară, ochii aceia îl ţintuiră cu îndârjire clipe întregi. Atunci Akim ştiu ce are de făcut. În mintea lui se năpusteau deodată imagini şi dureri pe care le pricepea. Trăia ceea ce ştia din învăţăturile neamului lui. Ştia că îl cunoaşte deja pe omul acela. Îl căutase.

De îndată se apropie, îşi făcu loc printre trupurile acelea dormitând la soare, se aplecă asupra acelui om, îl apucă de braţ şi-l ridică în picioare. Omul mirosea urât, cei din jur vociferau, nu se cădea ca un om ca el să îşi murdărească mâinile şi hainele cu un paria. Akim nu-i luă în seamă, îl trase după el pe omul acela, ieşi din mulţime şi găsi calea către casă. Simţea încă privirea acelor ochi. Era cuprins de o frenezie pe care nu o mai cunoscuse şi înţelese că destinul lui se împlinea prin acel om. Braţul celuilalt tremura sub degetele mâinii lui drepte, dar numai Akim ştia de ce.

Pe drumul spre casă Akim îl întrebă cum îl cheamă, dar celălalt tăcu şi mâna îi tremură mai tare. Mergea aproape târât de Akim, picioarele murdare şi desculţe i se împleticeau. Akim se opri, se decălţă şi puse pantofii lui în picioarele celuilalt. Se potriveau foarte bine şi omul acela fără nume scânci. Nu era învăţat aşa, Akim râse cu poftă şi se gândi cum îi vor primi acasă. Dar trăia în inima lui o bucurie cum nu mai trăise niciodată.

Au lătrat întâi câinii de la poartă, apoi Akim îi linişti şi ei veniră să se gudure, arătând celuilalt colţii lor. Akim ştia, era mirosul acelui om şi al câinilor străzii. Acasă îl primiră cu uimire, dar Akim îi linişti la fel. Le spuse servitorilor că omul acela este asemenea lor, adică un musafir şi un prieten al casei lor. Tăcură cu toţii, curioşi. Îşi iubeau prea mult stăpânul care nu le era de fel stăpân. Akim puse de îndată ca omul să fie spălat, primenit şi hrănit cu tot ce se putea mai bun. Oamenii lui dragi îl ascultară. Peste puţin timp, în faţa lui se arătă un bărbat slab, dar frumos îmbrăcat în straie albe, purtând încă aroma esenţelor băii. Părul îi era stălucitor şi lung, pieptănat acum cu grijă. Îl privi pe Akim la fel de intens, cu o nedumerire speriată. Apoi scoase un râgâit de care parcă se ruşină. Mâncase deodată prea mult. Akim râse din nou.

Îl conduse în dormitorul pregătit pentru el. Îi zâmbi din toată inima şi omul parcă se mai linişti.

- Dormi, prietene, dormi, îi mai spuse, apoi lăsă flacăra lumănării lângă pat şi ieşi fără zgomot.

Ştia foarte bine tot ce avea să urmeze. Pe obrazul lui drept ardea o durere veche de mulţi ani. Dar avea abia acum puterea de a vedea cum scoarţa cea grea a uitării îi împiedica pe cei răi să afle ce înseamnă bunătatea. O milă imensă îl cuprinse atunci pe Akim.

Toată casa lor prinse o viaţă nouă după sosirea acelui om. Aflară servitorii că se numea Abim, un nume foarte rar pe acolo, dar Akim ştia foarte bine de ce omul se numea astfel. Din bucuria lui de a-l avea musafir se împărtăşeau cu toţii. Îl îngrijeau cu tot ce aveau mai bun, iar Abim se întremă. Se plimba prin curtea frumoasă a casei, privea chipurile din jurul lui ca şi cum ar fi fost răpit în vreun paradis visat. Nu vorbea, mormăia doar, Abim, Abim şi oamenii credeau că e numele lui. Dar după o vreme limba lui se dezlegă şi vorbi cu ceilalţi cu o voce care i se părea străină şi lui. Cu un accent ciudat, pe care ceilalţi, deşi îl înţelegeau, nu-l recunoşteau.

Akim îi privea acum ochii limpeziţi şi vedea că omul acela nu înţelege încă tot ceea ce el ştia. Akim trăia bucuria de a înţelege că îi fusese îngăduită amintirea altor vieţi. Era o trăire atât de intensă încât îl speriase la început. Simţea acum că nimic nu este la voia întâmplării, că toate se pot repeta la nesfârşit până când apare sclipirea acestei lumini a amintirii. Recunoaşterea chipurilor, a semnelor grăind doar pentru el, cu dureri şi bucurii vibrând într-un fel tainic. Limbi ale altor popoare pe care i se părea că le ştie de mult, locuri şi cântece trăind numai în el, toate acestea îl aduseseră până la înţelegerera de acum. Ştia că omul care dobândeşte lucrul acesta are în el puterile tuturor vieţilor lui trecute. Citise mult şi studiase atent toate acestea, dar acum le trăia cu adevărat. Ştia că este un dar făcut numai celor cu inima şi viaţa limpezită de durerile pricinuite altora. Iar viaţa lui fericită era doar o urmare a acestei sclipiri. Un dar de nepreţuit. Ştia că odată ajuns la aceasta, nu mai putea face rău nimănui. Dar că până aici, acum, aşa, durerile prin care trecuse pe vremea când şi el fusese rău din uitare, îi născuseră ochii aceştia mari şi blânzi. La fel cu ai lui Abim.

Ştia că menirea lui e de a-l face şi pe celălalt să afle. Se lăsase găsit de acela care avea nevoie mai mult decât orice pe lume de iertare. Soţia şi fiica lui nu-l înţelegeau, dar bucuria lui se răsfrângea şi asupra lor.

Trecu ceva timp şi Abim îi uimea pe toţi. Se obişnuise, se străduia să înveţe tot ceea ce i se arăta, descoperise că ştie să citească şi biblioteca frumoasă a lui Akim îl copleşea. Akim avea acum un prieten bun, discutau despre cărţi şi descopereau lucruri şi păreri comune. Desigur că Akim îl mai lămurea pe Abim, dar era doar din cauza timpului scurt petrecut acolo. Akim simţea cum celălalt se apropie de propria lui viaţă. Era un căutător al timpului lui de acum sub călăuzirea lui Akim.

Părea că Abim renaşte. Totul mergea însă destul de greu. Dar în inima lui, Akim ştia cum trebuie să procedeze mai departe. Ştia că toate durerile sunt sortite vindecării şi că cel mai adesea viaţa unui om este doar o sumă de senzaţii şi amintiri pe care le duce cu el în nesfârşirea călătoriei lui. Crâmpeie fugare, fluturi de o clipă şi semne pe care doar cel ce îşi alesese calea le recunoştea. Anii se topeau în starea aceea, păreau clipe oprite în culori şi sunete pe care numai sufletul le preţuia. Erau asemenea unei comori pe care omul şi-o afla în toate cele trăite şi o ducea mereu mai departe, dincolo de viaţă.

De acolo, din adâncul fiinţei lui Abim, trebuiau aduse la lumină toate cele trăite cândva de el şi Akim.

În dimineaţa aceea îi chemă la el pe şeful servitorilor şi pe fiul acestuia. Erau puţin miraţi şi îl priveau nerăbdători să afle ce doreşte prietenul lor cel mai bun. Nu era stăpânul lor, asta le-o spusese de mult.

- Vreau să vă rog ceva foarte deosebit, dar destul de greu. Chiar ciudat la prima vedere. Dar când veţi înţelege câtă greutate are rugămintea mea, cât de importantă e pentru prietenul nostru, pentru Abim, veţi voi să mă ajutaţi. Acum nu vă voi spune decât ce aveţi de făcut şi vreau să îmi promiteţi că veţi face întocmai.

- Desigur că vom face, spuse tatăl. Încă era nedumerit.

- Bine, atunci ascultaţi-mă cu atenţie. Voi amândoi ştiţi bine că în casa noastră e mereu pace şi armonie, că niciodată nu sunt strigăte sau certuri. Acum însă chiar de asta am mare nevoie, iată cum. Mâine

dimineaţă, la ora când Abim se trezeşte şi stă pe balcon privind soarele răsărind, aşa cum vedeţi că face în fiecare zi de la un timp, ei bine, atunci dumneata, bătrâne, te vei preface că îl certi foarte tare pe băiat. Că nu a măturat cum trebuie, că a rămas murdărie, găseşte ceva în aşa fel încât să te superi, strigă atât de tare ca Abim să devină foarte atent. Apoi, când vezi că ascultă tot şi simţi că e clipa potrivită, am să te rog să te prefaci foarte bine că îi dai o palmă băiatului dumitale. Sigur că aş vrea ca palma aceea să nu fie decât o mângâiere. Dar trebuie dată cu furie, cu răutate. Îmi pare rău că trebuie să vă rog asta, credeţi-mă. Dar după ce toate se vor fi terminat veţi fi amândoi fericiţi.

Cei doi ascultau încă nedumeriţi. Tatăl îşi privi fiul cu o durere neînţeleasă. Băiatul plecă privirile.

- Nu e nimic rău, vă asigur, prieteni, vorbi blând Akim.

- Vom face întocmai, spuse tatăl. Era însă foarte trist. Nu înţelegea decât că i se cere să îşi lovească fiul degeaba, mai cu seamă de către omul în care avea încredere neţărmurită. Dar îşi spunea că omul acesta nu putea voi sau face ceva rău şi că el e poate prea nătâng ca să înţeleagă.

- Mulţumesc, prieteni, sunt sigur că veţi înţelege mai târziu totul.

A doua zi, lucrurile se petrecură aşa cum îi rugase Akim. Acolo, în curtea casei, pentru o vină închipuită, tatăl îşi certă cu strigăte fiul şi-l lovi cu palma peste obrazul drept. Copilul se clătină şi nu scoase nici un sunet. Tatăl suspină din adâncul pieptului şi nu mai putu să privească balconul. Era prea îndurerat şi apoi nu-l mai interesa ce se petrecea acolo, îi ajungea durerea nemeritată a fiului său. Dar acolo, sus, Abim, care urmărise scena cu mare atenţie, se prăbuşi cu un geamăt.

Îl prinse în braţe în aceeaşi clipă Akim. Îl privi în ochi, iar Abim se văzu parcă pe el în ochii celuilalt. Spaima de care tremura trupul lui Abim se risipea încet sub privirile blânde ale lui Akim. Ştia, îşi amintise. Lovise cu aceeaşi sete obrazul din faţa lui în altă viaţă, cea de dinaintea uitării, când era şi el bogat. Lovise cu dispreţul castei lui pe acel paria care mirosea. Care îndrăznise să îl atingă şi îi cerşise de mâncare. Lovise şi se simţise foarte bine, satisfăcut că îl pusese la locul cuvenit lui în lumea aceea. Acum paria îl ţine în braţele lui, dăruindu-i memoria uitată şi iertarea. Plânse în braţele lui Akim, dar inima lui era uşurată şi înţelese

abia atunci rostul acestui paradis în care se crezuse răpit. Toate se întregeau numai aşa.

Din curtea casei, tatăl şi fiul priveau scena din balcon şi pe căi ştiute doar de ei înţelegeau totul. Doar aşa se descurcau iţele acelei rugăminţi ciudate a prietenului lor cel mai bun. Dintre toţi, cel mai fericit era băiatul. Chiar dacă tatăl nu îl pedepsise cu adevărat niciodată, pentru că nu avusese niciodată de ce, el fusese poate cel mai lovit.

- Iată povestea, prietene, îţi vorbeşte tot despre dragoste. Cred că ai înţeles.

- Da, cu adevărat după faptă şi răsplată... Despre puterile magice ale iertării. Despre puterea aproape sinucigaşă a dragostei de oameni.

Îşi mai turnă un pic de vin în pahar şi sorbi încet. Începea să se întunece. Tăcură amândoi un timp, ca şi cum fiecare s-ar fi întors la gândurile lui. Dar îi frământa de fapt acelaşi lucru.

- Oare noi, românii, ştim toate astea?, întrebă. Sau avem o Karmă atât de grea încât uitarea s-a adâncit mult prea mult?

- Dacă este aşa, prietene, atunci fii sigur că ne va pălmui şi pe noi istoria… Ca de atâtea ori până azi, dar asta ne este nouă calea. Calea martirilor… O să trăim şi noi cândva uitarea uitării. Mai toarnă-mi un pic de vin, te rog. Mi se pare că am trăit cu adevărat tot ce ţi-am povestit. Ai pălmuit vreodată pe cineva?

Prietenul îi turnă vin în pahar şi nu răspunse.

Se întunecase şi se făcea frig.

TURNUL

Caravana mergea prin deşert de câteva săptămâni. Cămilele înşirate ca nişte mărgele pe un fir de aţă nevăzut păreau că plutesc prin aburii uscaţi ai nisipurilor învălurite. Din timp în timp se opreau la câte o oază şi atunci parcă şi nisipul se liniştea, aveau de umplut burdufuri grele de apă şi cămilele se odihneau şi ele. Oamenii tăceau cu toţii şi în liniştea aceea de pe alt tărâm nu se auzeau decât gândurile tuturor îndreptate spre turn.

De câteva săptămâni plecaseră din oraşul cel mare din marginea deşertului. Nu luaseră cu ei decât gândul omului care îi chemase alături de el. Un om slab, cu o faţă întunecată şi cu trăsături subţiri, cu ochi negri precum tăciunele stins. Simţeau însă cum privirile acelor ochi îi străpuseseră până în sufletele lor. Nu mai văzuseră asemenea ochi nici unul. Omul nu părea a fi dintre ai lor, dar le vorbea limba mai bine decât oricare dintre ei. Nimeni nu îl mai văzuse până atunci. Venise pe cămila lui înfăşurat în straie prăfuite, ca şi cum ar fi călătorit mult. Intrase la cârciuma din marginea oraşului şi acolo începu să le vorbească despre turn. Nu se mai săturaseră ascultându-l, le vorbise toată noaptea aceea până în zori şi nu ostenise de loc. Dimineaţa, la lumina zilei, ochii acelui om erau mai vii ca oricând, pe când ai lor se închideau de somn. Se adunaseră mulţi oameni, dar unii plecară înainte ca omul acela să-şi fi terminat povestea lui. Aşa li se părea tuturor, o poveste. În ochii şi cuvintele lui străluceau forme şi lumini de care erau cu toţii parcă cuprinşi pe nesimţite, aşa ca atunci când adormi.

Îl urmară aproape cu toţii cuprinşi de o febră ciudată, cu o nerăbdare de care nu se puteau desprinde. Iar acum, după câteva săptămâni de drum, nici unuia nu-i părea rău. Omul acela străin lor şi totuşi cunoscut, îi făcea să vadă aievea câteodată turnul cel înalt la marginea întinderii nesfârşite de nisip. O nălucă ce se prefigura din cuvintele şi privirile omului. Abia întrezărită, dar sigur acolo, departe.

După câteva luni de mers, caravana avea câteva suflete mai puţin. Cei mai bătrâni, aduşi de acest om până la a-şi lăsa vetrele lor de-o viaţă, se stinseseră şi îi lăsaseră în seama nisipului care le acoperise trupurile slăbite de drum, de viaţă şi de sete. Nici unuia nu îi păruse rău că plecase. Nici unuia nu îi dispăruse din privire lumina acelei fantasme a turnului, cu toţii se stinseseră aproape fericiţi şi fuseseră în felul acesta o pildă de curaj pentru ceilalţi de a merge mereu mai departe cu orice preţ. Omul care îi conducea avusese puterea de a călăuzi sufletele muribunzilor spre turnul din inima lui, iar ceilalţi înţeleseră că nu mai era cale de întoarcere.

Turnul îi chema pe toţi, aşa cum îl chemase o viaţă pe cel care îi ducea într-acolo.

Se făcea curând un an de la plecarea lor. Oamenii vedeau mereu la marginea deşertului turnul cel înalt, cu crenelurile lui din ce în ce mai vizibile. Seara aveau mai aproape convingerea că a doua zi vor ajunge la el. Dar în zori o luau din nou de la capăt, turnul li se părea de neajuns niciodată. Era acum, dimineaţa, parcă mai îndepărtat, iar ei se gândeau că apropierea fusese cu siguranţă o păcăleală a luminii de seară. Mai palidă şi mai roşiatică la apusul Soarelui, asemenea cărămizilor din care parcă era făcut turnul. Aveau senzaţia că aseară îl atinseseră, dar nu mai ştiau dacă nu cumva visaseră.

Omul acela din fruntea caravanei slăbise şi încă îi chema pe toţi la drum, ochii lui aveau văpăi din alte lumi şi ei îl urmau. Cămilele mai îmbătrâniră cu un an.

Bărbile li se albiseră, iar uneori li se părea că privesc pe nisipul liniştit urmele caravanelor trecute înaintea lor pe acolo. Sau poate chiar ale lor, se gândeau atunci, dar ştiau că drumul era bătut de vânturile deşertului şi că toate urmele se şterg.

Numai turnul era mereu acolo, mai aproape ca oricând seara. La lumina focurilor slabe, bând ceaiul sărac al zilei şi mâncând bucata

uscată de pâine, se simţeau mai aproape unii de alţii, ochii le zâmbeau şi îşi priveau unii altora bărbile mai albe şi mai lungi. Păreau că se roagă. În mijlocul lor stătea omul acela străin şi totuşi unul de al lor. Cu ochii lui mai vii ca ai altora îi chema să vadă turnul. Uneori din vorbele lui turnul li se părea alături. Vedeau cum se înalţă până la cer, sau poate asta era din cauză că ei stăteau jos, pe nisip, iar turnul avea ceva măreţ şi de neînchipuit de minte omenească. Atunci, omul din fruntea lor se bucura nespus. Ştia că îi duce mai aproape de ceea ce credeau a fi capătul călătoriei, că pot vedea ceea ce nimeni altcineva nu mai văzuse. Că vor povesti fiilor şi nepoţilor, aşa ca nişte bunici cu bărbi albe întorşi acasă din lunga lor călătorie, tot ce era mai minunat pe lumea aceasta. Turnul cel mai înalt pe care îl văzuseră vreodată. Omul acela simţea bucuria copiilor şi uimirea celor care abia aşteptau să se facă mari şi să plece şi ei spre turn. Atunci îl iubeau cu toţii.

Serile treceau ca un vis astfel şi a doua zi plecau din nou spre turnul cel mai înalt din lume, dar din ce în ce mai îndepărtat.

Iar într-una din seri, pe când se aşezară să aprindă focul, simţiră cu toţii deodată sub picioare piatra tare. Albă şi strălucitoare de parcă ar fi dăruit lumina serii din carnea ei. Nu era cărămidă, nici altă piatră, ci doar lumină. Se priviră unul pe altul, apoi pe omul care îi adusese până aici şi nu înţelegeau. De jur împrejurul lor erau doar stele strălucind. Nu mai era deşertul, nu mai era nisipul, totul se ridicase sus de tot şi erau parcă de-a dreptul în cer.

Privirile omului care-i călăuzise se ridicară spre cer şi zăriră steaua cea mare deasupra lor. Feţele lor străluceau şi ochii lor aveau ceva din privirea călăuzitorului. Omul acela al cărui nume nici măcar nu îl ştiau, se stinse acolo, sus, împăcat şi prea slăbit de drumul cel lung.

Ştiau că sunt sus de tot, pe acoperişul turnului. Ştiau că mai sus se poate doar zbura. Chiar căzând spre pământ, chiar zdrobindu-se cu toţii.

Ajunseseră.

Şi pentru că ajunseseră, urmau să se întoarcă acasă.

AŞTEPTARE

Nu, hotărât lucru, aşa nu se mai putea. Toate cele trăite i se păreau ucise în mod fizic de zgomot şi gălăgie. În aşa fel încât tot ceea ce făcea omul acela ziua şi noaptea se deformau într-un fel imperceptibil la început, dar apoi cumplit de apăsător. Nu mai mânca decât însoţit de motoarele maşinilor şi motocicletelor de pe stradă. Nu mai putea dormi de strigătele celor care se distrau noaptea la bordura trotuarului cu un cântec dat tare şi multe sticle de bere rece, aşa era bună vara. Mii de maşini i se părea că îi calcă în cauciucurile lor scrâşnite toate cântecele vechi şi dragi. Urlete de furie sau de extaz la vreun gol al nu se ştie cărei echipe de fotbal, victorioase ca mereu împotriva alteia. Vuiete de tot felul, maşini de găurit la orice oră vreun perete din beton, motoare tari de tăiat cu dinţi de oţel, pentru copaci, desigur, sau alt lemn, lemn care lui îi era foarte drag pentru că din el se făceau cândva viori şi chitare.

Somnul i se părea un dar foarte rar, se petrecea cel mai bine când se aşternea zăpada, albul ei suprima zgomotele, le absorbea în mantaua ei fină. Oamenii se ascundeau prin case şi parcă abia atunci simţea şi el cât de blândă poate fi starea de linişte, dar uneori şi atunci se simţea viscolul cu vuietul lui sinistru şi rece. Observase însă că iernile cu zăpadă se răriseră şi de aceea oamenii se tot străduiau să facă la fel de mult zgomot ca şi vara sau toamna sau primăvara.

Mult nu mai putea rezista astfel şi într-o bună zi se duse la catedrala cea mare, nu era sărbătoare, era o zi obişnuită când era liber. Merse şi intră oarecum sfios în clădirea impunătoare şi lucitoare, din marmură albă, se opri în prag şi nu prea ştia ce trebuie să facă. Privi statuile şi picturile icoanelor, era cam răcoare acolo şi se duse pe covorul cel roşu drept înainte cu paşi şovăitori. Era pe covor, un pic mai în faţă, o rază de soare care lui i se păru că îl va încălzi. Se simţea un pic ciudat, poate că

urechea lui aştepta acolo cu adevărat liniştea cea mai fină, dar auzi foşnete şi zgomote de paşi pe lângă el, de parcă ar fi umblat pe acolo umbre nevăzute, dar pe el nu-l privea asta. Era destul că nu era linişte, iar un semn că intuia bine realitatea acelui loc a fost clopotul cel mare care bătu exact atunci. O primă bătaie de clopot care îi opri bătăile inimii, deşi ştia că este doar prima din multe altele care urmau să vină. Urechea dreaptă îi vuia foarte tare şi se năpusti afară, la Soare, dar era cît pe ce să fie lovit de o maşină luxoasă, cu geamuri prin care nu se putea vedea nimic, mai era şi neagră ca un dric. Speriat de toate acestea, omul încremeni pe bordura trotuarului şi privind în jos la pietrele acelei borduri, auzi în urechea stângă clopotul catedralei electrizându-l iar, apoi peste sunetul clopotului auzi cântecele pe care le cântau cei care stăteau nopţile de vară la bordura trotuarului. Da, bordura era vinovată pentru iluzia zgomotului din capul lui, îşi amintea de gălăgia produsă bietei lui străzi atunci când au operat-o de bordurita cea veche...

Plecă iute din locul acela şi ca să nu mai vadă bordura privi cerul senin şi albastru, erau numai nori mici şi frumoşi, albi, dar prin ei trecea lăsând o dungă albă perfect dreaptă un avion. Motoarele acelui turboreactor se făcură o durere atât de puternică a urechii lui drepte încât îşi cuprinse capul în mâini. Pâlnia aceea a palmelor nu-l apără însă, ba chiar durerea i se înteţi. Merse grăbit înainte, numai înainte, oriunde, numai acolo nu, aşa nu se mai putea, sigur că nu.

Primii care i-au simţit surditatea au fost colegii lui, dar el nu credea decât că li se pare lor sau că ei glumeau aşa. Se simţea mult mai bine să audă numai cu urechea lui stângă. Râdea, spunând că el aude numai cu urechea inimii. Dar chiar când spunea asta auzea iar bătaia clopotului celui mare şi urechea dreaptă îl aducea cu durerea ei la starea de panică dinainte. Alarma acelui clopot îi spunea că e grav.

Într-o zi se trezi că se agaţă de el pe stradă un chip foarte supărat pe care nu-l auzea şi vedea cum faţa aceea ţipă la el, nu înţelegea ce spune, omul dădea din mâini cu furie şi ochii lui aruncau parcă scântei. Nu mai văzuse în felul acesta niciodată. Dar se scuză cum putu, vocea şi-o auzi răsunând cumva prin piept, iar celălalt se depărtă dând din mâini.

Înţelese că trebuie să meargă atent, echilibrul lui nu mai era întreg şi se ciocnise de omul acela fără să vrea.

Un doctor, da, dar un doctor de urechi şi de linişte pe care nu-l găsise la catedrala cea mare. Ba dimpotrivă, acolo primise bătaia hotărâtoare de clopot şi de inimă.

Va fi în fiecare zi la ora 18. Nici mai devreme, nici mai târziu şi va dura exact o oră. Ora lui de aşteptare, aşa o numi, aşteptarea a ceva, a ceva neaşteptat, a unui gând, a unei veşti interioare, a unui sunet numai al lui, peste surditatea asta neaşteptată. Dar beethoveniană, o alinta el şi atunci durerile urechii drepte încetau. Ştia de undeva că avea în el cauza surdităţii acesteia, poate o dorise inconştient, disperat de zgomotul perpetuu şi de presiunea din afară. Deci, ca un ritual numai al lui, se decise să fie la ora 18 o oră de aşteptare. Se pregăti, se spălă, se bărbieri. Se pieptănă cu o cărare în cealaltă parte, pe stânga, altfel decât de obicei şi foşnetul pieptenului prin păr îi rămase blând în memorie. Parcă torcea o pisică şi ar fi dorit să se pieptene mai mult, dar se apropia ora 18. Se îmbrăcă cu costumul lui casnic, cu halat de mătase şi cu papuci noi, se privi în oglindă şi se găsi un pic încruntat, prea multul zgomot îi adusese riduri noi pe chip, dar imaginea era destul de plăcută şi se gândi că surditatea lui nu se vede.

Încuie bine uşa cu cheia, decuplă televizorul, radioul şi celelalte aparate, stinse lumina şi se aşeză în fotoliu, cu faţa spre fereastra camerei. Se însera şi el se gândi un pic la apusul care urma, se trezi mai apoi că îşi simte emoţia şi i se păru o emoţie plăcută. Parcă m-aş duce la o întâlnire mult aşteptată, îşi spuse, apoi intră în starea lui de aşteptare planificată. La urma urmei este doar prima dată când o fac.

Nu închise ochii şi vedea cum lumina zilei se stingea lin. Se întunecă de tot după un pic de aşteptare, dar ochii lui priviră atunci camera în acea nelumină nouă. Pe peretele din stânga îi sclipea o luminiţă în geamul care acoperea pendula cea mare, nu-i auzea bătaia regulată, dar îşi auzea inima. Nu putea distinge ora, avea doar raza aceea mică de lumină reflectată din cristalul pendulei cine ştie de pe unde, prin

fereastră, altfel nu se putea. Nu am tras perdeaua azi, dar mâine am s-o trag. Ştia că peste puţin timp va trece ora lui de aşteptare şi atunci ceasul va scoate un sunet asemănător unui clopot. Dar era doar o pendulă oarecare. Numai a lui. Noul lui timp şi noua lui stare de aşteptare, nu avea de înfrânt decît acel sunet care venea aşa cum îl planuise, adică la ora 19.

În noaptea care urmă primei lui aşteptări dormi neaşteptat de bine şi a fost cu adevărat linişte. Nu îl durea de loc urechea dreaptă şi nu auzi nici cel mai mic zgomot. Visă că se apropie de linişte.

Poate că totul începuse de fapt acolo, în catedrala cea mare. Acolo unde cautase liniştea şi primise palma acelui clopot peste urechea dreaptă. Poate era dorinţa lui şi cineva i-o îndeplinise chiar acolo unde trebuia să-i fie împlinită. Va trebui să mai meargă acolo, chiar dacă va surzi complet.

Trecuse o săptămână de aşteptare a orei lui de aşteptare, era a şaptea lui seară. Nu se mai simţea de loc emoţionat, avea acum o siguranţă de care se bucura mult şi abia aştepta ora 18. Ştia că are un loc de rugăciune nou, numai al lui, dincolo de zgomot, iar asta numai cu ajutorul neauzului primit în dar. Se gândea acum că poate va auzi în alt fel, poate se va auzi pe el, cel străin lui însuşi până acum. Poate va veni vreun musafir iluzoriu sau cine ştie ce alte lucruri şi stări, se bucura pentru ceea ce ştia că va veni nou. Numai pentru el.

Într-una din seri se temu de nişte mici raze albastre pe pereţii camerei, se plimbau iute şi nu putea şti ce erau, le urmări cu privirea mult. Apoi se stinseră. El se puse pe aşteptat atent, ca de obicei, credea că sunt cine ştie ce mesageri, poate din alte lumi şi inima lui bătea ca în amintirea clopotului. Parcă le-ar fi aşteptat să mai vină, atent privea peretele camerei şi pendula sună chiar atunci. Se trezi şi a fost trist.

La fereastră văzu pe stradă maşina unei salvări cu girofar.

Poate că asta a fost de fapt salvarea, simţi un răspuns.

Mai târziu, veni iarna şi ora 18 a lui era deja în noapte. Era zăpadă şi liniştea ei el nu o putea auzi. Seara aceea avea doar lumina lunii pe perdea şi el se ridică şi trase draperia. Lumina aceea stranie şi nefiresc de albă pe zăpadă îl purta departe de toate, în lumi cosmice noi. Simţea că luna i se dăruie în toată splendoarea ei, numai lui, surdul beethovenian. Ar fi dorit să se încarce cu lumina aceea şi chiar se simţi plin de un fel straniu de putere. Aşteptase aproape două săptămâni ca luna să crescă lent şi sigur până la starea ei deplină. Aşteptare împlinită acum, aşa cum aflase el că sunt toate aşteptările. Crescuse odată cu prima lui lună de iarnă şi îi făgădui surorii lui celei noi să îi dea ceva în dar. Ca o răsplată, timp de alte două săptămâni, cât ea va deveni altă lună. Pentru ceea ce primise de la ea.

Luna acelei luni îi dăruise curajul de nu se mai teme de tot ceea ce ar fi putut auzi din el însuşi.

Îi dărui timp de două săptămâni o poezie pe o coală albă de hârtie. Era un poem bun, cu rime reuşite care l-au bucurat ca atunci când rezolva cuvinte încrucişate. Doar că acum cuvintele nu îi mai erau încrucişate, ci dragi.

Apoi veni primăvara şi ora lui 18 începu să se lumineze cu o lumină blândă. Vedea acum bine acele pendulei lui şi ştia fără să o privească ora şi minutul aşteptării. Mai scrise în dar lunii, care se tot înnoia, numai ea ştiind cum, la fiecare patru săptămâni, câte o poezie frumoasă. Pentru că tot ea i se dăruia numai lui. Dar acum începuse şi soarele a creşte. În alt ritm şi mai lung, iar surzenia lui îl ajuta să vadă şi timpul aşteptării echinocţiilor şi apoi al solstiţiilor. Devenise fratele lor.

Spre toamnă uitase de tot de zgomot şi pricepu într-o seară de aşteptare că lumea cea mare a soarelui şi lunii îl cuprinsese şi pe el cu lumea lui surdă, dar beethovenianã. Era bucuros şi surzenia lui îi adusese libertatea aşteptărilor împlinite şi o mică pensie de invaliditate. Se întreba

uneori cum ar mai putea auzi acum. Simţea că despărţirea de zgomot îi adusese în dar sunetul bătăilor inimii lui, pe acela al respiraţiei lui sau sunetul de izvor al sângelui circulând prin artere.

Se primise pe el acasă la el pentru că alesese să se aştepte cu răbdare.

După un an, catedrala nu-l mai emoţiona şi intră cu capul sus. Nu se vedea la urma urmei că nu mai e surd. Surde îi erau numai timpanele fizice, dar antene noi crescuseră din el şi din aşteptarea lui.

Iar atunci când a bătut clopotul bucuria lui a fost alta.

Pentru Ştefania

NOI

Lui nu i se întâmpla niciodată să trăiască ceea ce visase. Pentru fiecare umbră de vis făurit cu atâta grijă în ani întregi i se dăruia pe căi încă nedesluşite şi ceea ce el numea "efecte secundare". Era mereu ceva care strica împlinirea visului. Da, el ştia foarte bine că gândurile devin realitate, ştia că omul este alcătuit în întregime din tot ce iubeşte, ce gândeşte şi ce mănâncă. Ştia să îşi strunească gândurile, învăţase că doar acolo, în spaţiul acela al creării gândurilor este viu cu adevărat. Dar se vede treaba că nu izbutea să fixeze cu destulă putere detaliile în fineţea lor. Şi tocmai detaliile aduceau apoi acele "efecte secundare", aşa cum unele prospecte ale medicamentelor previn asupra reacţiilor adverse pentru diferiţi pacienţi. Alergie la una sau alta, urticare sau constipaţie, ameţeli. Chiar dacă alungau reumatisme sau dureri de dinţi. Aşa i se părea şi lui.

Visase odată să devină pictor, îşi luase toate cele de trebuinţă şi lucrase ani de zile. Îşi dorise o expoziţie şi o imaginase cu simezele ei curate şi noi, cu sala şi privitorii. Dar nu se petrecuse decât pe nişte biete planşete de proiectare la care nu mai lucra aproape nimeni, într-un atelier de producţie unde se expusese pentru colegii lui cu tablourile fără rame. Detaliile i se arătaseră prin lipsa lor şi stricaseră totul. A câştigat atunci câţiva bani şi şi-a cumpărat câteva culori, nişte mănuşi şi o şapcă, era iarnă. Un strop mic de bucurie, visat a fi mai mare. De fapt îşi dorise o pipă şi o barbă, aşa cum trebuie să aibă orice pictor adevărat.

Şi aşa se petrecuseră şi alte vise de-ale lui, cu familia, cu serviciul, cu prietenii. Dar ştia că este cu putinţă şi că străduinţa poartă în ea succesul. Poate că nu visase încă visul menit numai lui.

Convins că e ceva lipsă în toate visele lui, se obişnui să le viseze mai mult şi mai atent, să repete în gând propoziţii care fixau cu adevărat realitatea dorită de el. Mii de secunde se scurgeau astfel devenind încet-

încet realitate. Ştia de acum să moduleze pe fiecare silabă un tic sau un tac al ceasului care îl însoţea în călătoria lui prin lumea gândurilor. Tic-tac-ul ceasului se acoperea câteodată de tot felul de ciocănituri ritmice din viaţa blocului, dar el le lua drept purtători noi ai gândului lui rostit şi afirmat în propoziţii clare. La început îl întrerupseseră din treaba lui. Mai pe urmă înţelese că dacă celelalte sunete ritmice îi ajungeau la urechi, atunci ele sunt ceea ce el trebuia să audă, la secunda potrivită cumva chiar de ceasul lui. Se opreau brusc, la fel cum apăruseră. Propoziţiile lui se întrerupeau şi ele la jumătate de cuvânt uneori şi se întrista. Alteori ciocăniturile se opreau exact acolo unde propoziţia se încheia. Se bucura atunci de coinicidenţa evidentă.

Dar cel mai important lucru pe care l-a înţeles a fost că indiferent în ce clipă se opreau sunetele din afară, regăsea cu bucurie tic-tac-ul ceasului lui. Mereu acolo, cuminte, înţelegător, ascultător veşnic al realităţii pe care el o năştea în ritm clar. Aproape dispărură "efectele secundare" din viaţa lui. Fuseseră asemenea unui exploziv pus la baza coloanelor unei clădiri. Explozia dărâma tot ce purtau coloanele acelea. Acum mergea pe calea primită în dar în acel timp. Poate spre visul lui.

Ştia că ei vor fi cândva noi. Ei, cei care ciocăneau mereu, la orice oră. Ritmic, asemenea unei mitraliere. Lor el le modela ritmul în felul descoperit numai de el. Acum nu ştiu, dar mai apoi vor şti, simţea el.

Odată, în timp ce se afla întins pe spate şi se curăţa respirând de gânduri parazite, adormi. Ştia că nu ar trebui să doarmă. Acolo, în starea aceea dintre veghe şi somn era lumea naşterii realităţii lui. Ceasul ticăia liniştit şi nu se auzea nici un alt zgomot ritmic de afară. Nu astăzi, peste câteva ore venea anul nou.

Ştia toate acestea şi se bucură de ceea ce zări după pragul de întuneric. O grădină frumoasă cu flori colorate şi vii, iarba era nouă şi îi ajungea până aproape de genunchi. Păşea cu atenţie să nu o strivească şi găsea cu greu cărarea pe care alţii o făcuseră sau care era acolo dintotdeauna. Era cald ca primăvara şi aerul era parfumat de mirosul florilor. Stropi de rouă scânteiau pe frunze. Amestecate şi pline de lumină, toate astea îl ameţeau parcă. Era o altă lume, dar el o putea vedea şi avea doar regretul că e singur.

Privind mereu în calea lui se trezi în faţa unui copil. Mic până la înălţimea mâinii lui, băieţelul îl privea cu ochi albaştri. Nu ştia ce să facă. Dar copilul îl apucă de mână şi îl trase înainte.

- Du-mă tu, te rog, eu nu ştiu încă să merg pe aici, îi spuse cu un glas micuţ.

- Nici eu, răspunse bărbatul.

- Ba da, tu trebuie să ştii, tu eşti om mare. Altfel nu ai fi ajuns până aici. Părea un pic bosumflat. Eu sunt aici pentru ca să uit. Acum încă îmi aduc aminte, dar ei au să îmi taie puntea amintirii aşa cum numai ei ştiu s-o facă. O lacrimă îi căzu din ochi şi se prelinse pe obraz. O să mă doară, ştiu, aşa cum te-a durut şi pe tine. Dar eşti acum aici cu mine şi eu trebuie să uit pentru a învăţa. Doar de aceea sunt copil, pentru şcoală. Aşa mi-au spus.

Mergeau unul lângă altul atenţi la iarbă. Copilul păşea un pic înainte şi îi ţinea strâns mâna.

- Ai fost acolo şi acum ai ajuns aici, e totuna de fapt. Alt ceas, dar e doar o aceeaşi cale. Tu ai trecut de uitare, dar eu trebuie s-o învăţ. Să îmi arăţi drumul după aceea, asta te rog. Ochii mă vor durea de lumina lor palidă şi urechile îmi vor fi rănite cu urlete. Pe urmă am să am sânge prin vene şi afară, şi voi avea o piele albă şi unghii şi păr. Le voi creşte ca să mă apere de frig, de ploaie sau poate de vânători. Le voi pierde în lupte, ca şi mâinile şi poate picioarele. Mă vor nimeri cu gloanţe rele şi reci, trase din puştile lor. Îmi voi aminti poate atunci, încă nu ştiu. Sau poate le voi pierde de bătrâneţe. Albite şi scorojite, uscate de sevele primite aici şi acum. Din florile acestea şi din lumina de aici… Înţelegi?

Omul ştia că înţelege, îşi amintea cum făcuse la fel cândva, înainte de acel ceas, de tic-tac-ul lui, înainte de ritmul încetinit acolo. Va trăi şi el, copilul, acolo, se gândi. Şi are să-l doară. De aceea e trist.

- Da, înţeleg.

Omul tăcu un timp.

- Hai cu mine. Îl ridică pe umeri, în cârca lui. Copilul i se păru foarte uşor, ca şi cum ar fi fost făcut doar din aer. Râdea un pic speriat cu un glas cristalin. Hai cu mine până la mama, încă mai sunt bucurii acolo, îi spuse.

Anul acela nou a venit într-o luni. Ca un început de săptămână solară, se gândise ea atunci. Îşi dorise în clipa acelui ceas de sărbătoare pentru alţii, la miez de noapte, ca în anul început să nu se mai tragă nici un singur glonţ pe pământ. I se părea că nu e de fapt dorinţa ei, ci îi fusese dăruită de altundeva. Dar o trimise mai departe pe fereastra unde i se arătau florile gălăgioase ale artificiilor de an nou. Ar trebui ca anul nou să înceapă întotdeauna dimineaţa, la răsăritul soarelui, se gândi. Dar lumea solară fusese corectată de legi omeneşti.

Intră înapoi în casă. Închise fereastra şi trase draperiile, ascultând zgomotul îndepărtat al oraşului. Mai luminau doar lumânările pomului de iarnă şi ei i se păreau foarte plăpânde. Se întristă. Deschise cu greu sticla de şampanie, urma anul nou. Astrologul îi vorbise ieri de tatăl ei, de lipsa dragostei lui. Se trezi lăcrimând pentru tatăl ei în acest prim minut al anului nou. Simţea că îi este dor de cineva necunoscut. Îl pierduse când era copil. Acum îi era dor ca de nimeni altul şi el nu era acolo. Dacă nu îţi iubeşti tatăl nu ai să-ţi poţi iubi soţul, îi spusese astrologul şi ei i se păruse o condamnare nedreaptă. Îi ceruse explicaţii, dar acela tăcu şi o privise ca şi cum ar fi fost sigur că ea nu poate înţelege ştiinţa lui. Plânsese şi atunci, la plecarea din casa astrologului. Poate avea totuşi dreptate. Poate de asta rămăsese singură. Un alt efect secundar. Dar lipsa tatălui era sigur nedreaptă şi ea ştia asta mai bine decât orice astrolog.

Să nu se mai tragă nici un glonţ pe pământ, măcar anul acesta. Şi în nici un alt an ai altor planete din ceruri. Se bucura şi simţea că pentru rugăciunea asta va primi în dar un vers curat ca apa cristalină a unei fântâni. Un vers încă nescris.

Se auzeau cântece ţipate mult prea tare în bucuria celorlalţi de anul nou. Ea ştia că spre ziuă, obosiţi de atâta petrecere, ei vor adormi cu toţii un somn greu. Abia atunci va putea pleca să se plimbe prin oraşul pe care îl iubea cel mai mult adormit. Somnul celorlalţi, altfel decât al ei, dimineaţa nouă o făceau să dorească de-adevăratelea ca anul să înceapă atunci, la răsăritul soarelui. Aşa simţea ea.

Până la somnul celorlalţi mai erau însă câteva ore de gălăgie cu lumini arificiale. Îşi turnă o cupă de şampanie şi o goli cu gândul la tatăl ei. La mulţi ani fără gloanţe… Lăcrima.

Se opri. Întinsă în pat, simţi cum se clatină totul sub vibraţiile boxelor de difuzoare ale vecinilor. Păreau o inimă străină. Îşi dori să îşi audă doar inima ei. Şampania o adormi.

Visă un copil. Venea bucuros şi fugind cu părul lui în vânt, avea ochii frumoşi şi fericiţi şi îi dărui şi ei un strop din bucuria lui de copil. Era fericită cum nu mai fusese vreodată. Când îl prinse în braţe din fuga lui, căzură amândoi în iarba înaltă până la genunchi. Ştia că nu mirosise nicicând o iarbă mai înmiresmată. Roua li se prelingea pe degete şi pe feţe.

- Ţi l-am adus pe tata, îi spuse copilul cu glas cristalin la ureche. M-a adus în cârcă până la tine. El e puternic.

Ea ştiu atunci că îşi ţine în braţe tatăl şi anul cel nou îi dăruise un fiu.

Se lumina de ziuă. Anul nou începuse şi era luni.

REGELE NORILOR

Norii sunt nu supuşii mei, ci prietenii mei.

Am ales a le fi rege pentru că numai eu şi cu ei avem puterea de a face totul să devină cu putinţă. De exemplu, noi putem să devenim aluatul din care oamenii îşi plămădesc visele şi de aceea se uită mereu în sus, spre noi, în noi. Acolo, sus, printre oştirile blânde ale supuşilor mei, oamenii văd totdeauna ceea ce îşi doresc, ceea ce ei aduc lumii celei mari. Şi dacă ei încă nu ştiu că vin cu toţii de acolo, de sus, dintre firele de aer lichid sau de apă aeriană ale norilor mei, atunci cu siguranţă că pot afla cine sunt şi ce pot deveni. Asta pentru că eu, regele norilor, privesc din perna mea de puf alb şi lipsit de greutate cum mi se trimit mesajele viselor oamenilor sau uneori ameninţările cele grele. Ba mai văd şi aud uneori şi tot felul blesteme şi alte stări de fapt.

Noi - spun noi pentru că eu, regele, şi supuşii mei suntem unul - nu avem aici, acasă la noi, nici un fel de democraţie sau altceva care ar putea să ne învrăjbească. Ne iubim cu toţii şi dăm oamenilor prima treaptă a visului lor. De aici se pot forma toate cele care prind apoi trup şi carne sau soliditatea materialului tare şi care poate fi pipăit. Nimeni nu ştie mai bine ca noi să devină. Nimeni pe alte planete nu are puterea aceasta a întrupării după gând. Da, după gând, pentru că sunt foarte puţini oamenii care ştiu bine ce pot face cu gândurile lor. Oamenii aceştia sunt atât de rari încât poate de aceea nouă, norilor, ne sunt cei mai dragi şi atunci când le simţim visele le facem pe plac aproape imediat. Uite de ce câteodată avem aceste culori de vis pentru voi, oamenii, uite de ce altădată luăm chipuri de îngeri şi de madone, poate pentru că suntem chiar aceste energii în clipa când cineva dintre cei rari ne modelează aşa. Noi nu suntem fantome sau iluzii, iar Creatorul cel mare ne-a lăsat a fi pe lume pentru un ţel bine definit.

Chiar dacă eu sunt regele norilor, mă pot plimba cum vreau şi când vreau nu numai prin cerurile mele, care de altfel sunt totdeauna senine. Ci pot merge şi pe pământ, luând fel de fel de chipuri şi înfăţişări. Fac asta pentru că am nevoie, trebuie să mă fac mai dens şi chiar să am greutate, să mă îmbrac într-un trup pe care trebuie să-l îmbrac în haine, pe care apoi trebuie să-l duc prin case de tot felul şi să îl fac să vadă şi să simtă tot ceea ce trăiesc oamenii. Pentru că, deşi sunt un rege mare al norilor şi am putere asupra şi deasupra pământului, eu nu pot să-i înţeleg pe deplin pe oamenii care îşi fac visele din copiii mei, din norii de sus, pentru ca apoi să le strice asemenea copiilor care îşi strică singuri jucăriile. Asta nu ar fi foarte dureros dacă ar fi nişte copii care strică pentru a învăţa cum sunt făcute jucăriile şi a-şi dori să facă apoi altele mai frumoase. Dar am aflat umblând îmbrăcat în mine însumi pe aici, pe jos, că se poate ca mai binele să fie duşmanul binelui, mai cu seamă dacă sunt nori, pardon, gânduri ascunse de ochii celorlalţi. Atunci supuşii mei se fac albi şi frumoşi şi pufoşi, dar dincolo de imaginea asta ameţitor de frumoasă sunt norii cei negri şi care oamenilor li se par urâţi. Nu se văd din prima privire, dar există acolo, dincolo... Aceia sunt numai norii lor, nu ai mei.

Oamenii aceştia printre care mă tot plimb pe pământ au nevoie de vis ca de apă, dar mie mi se pare că au uitat. Spun asta pentru că, noi, norii, suntem făcuţi din aer şi din apă şi foamea oamenilor de aer şi apă poate fi potolită şi de norii mei. La fel sunt făcuţi şi oamenii, dar n-au aflat încă.

Astfel, chiar dacă nouă nu ne place de loc, ei, oamenii ne cheamă să cădem sub formă de gheaţă grea peste câmpiile lor roditoare, sau să bântuim ca uragane şi cicloane peste oraşele şi satele lor, de parcă nu ar avea nevoie decât de asta pentru multele lor necazuri. Noi, norii, deşi suntem conduşi de un rege puternic ca mine, trebuie să ne supunem lor, oamenilor, pentru că aşa am fost trimişi aici. Ne facem câteodată buni şi apărăm de soarele prea arzător, altădată ne ducem acolo unde oamenii însetaţi cer din tot sufletul lor ploaie. Ne putem coborî până şi în fântâni sau în adâncul oceanelor. Ne putem aşeza în forme diverse în jurul unui om şi să îl apărăm sau să-l purtăm acolo unde el doreşte. Putem chiar să-l hrănim.

Despre unii oameni ceilalţi spun, nu fără o mare doză de adevăr, că trăiesc cu capul în nori. Noi, norii, ne bucurăm tare mult când primim vizitele acestor visători, cum le spun ceilalţi. Şi la fel de mult ne bucurăm când munţii cei mari ne ating cu frunţile lor. Până sus, pe frunţile munţilor, ajung şi unii dintre oameni. Numai unii, pentru că odată ajunşi acolo, aşază pe munţi fie steaguri de tot felul, fie cruci mari din fier sau din piatră, fie gânduri.

Supuşii sau prietenii sau copiii mei se joacă uneori, cu tot felul de energii cosmice care fac zgomot mare şi lumini pline de forţă care ajung chiar acolo unde trebuie să ajungă. Iar eu, regele norilor, stau şi mă uit şi zâmbesc când văd cum fiinţele acestea numite oameni îl blesteamă atunci pe regele meu cel mare. Spun că zâmbesc pentru că ei încă sunt copii care dorm şi visează că sunt copii. Zâmbesc pentru că sunt foarte puţini cei care ştiu ce puteri avem noi şi au şi ei, cei care ne pot înţelege cu adevărat şi care simt o mare nevoie de a-i trezi pe cei dormind încă în copilăria lor.

Asta încă îi mai doare pe cei mai mulţi.

Eu, regele norilor, sunt calea căii de apă. Copiii mei ştiu şi se bucură cînd ning. Şi când sunt ceaţă se bucură, chiar dacă oamenii sunt atunci mai trişti. E doar un pic mai frig şi mai umezeală, asta îi tot trage la somn sau la gura sobei. Toate astea se întâmplă cu un tâlc pe care numai eu, regele norilor, îl cunosc. Apa căii mele este scrisă cu ciudate semne pe valurile oceanelor şi pe sclipirile râurilor. Acolo, departe, unde nu a mai rămas decât nisipul uscat al deşertului, acolo, spun, viaţa apei şi căii mele s-a stins. Nu, nu de tot, apa este şi va exista în misterul căii mele mereu. Oamenii însă trec şi iar trec, după unii vin mereu alţii, învăţătura căii mele de rege este chiar aceasta, că numai trecerea transformă. Totul meu lichid este peste tot.

Mă gândesc uneori că poate şi eu trec. M-am plimbat peste pământul acesta de milioane de ori, am fost peste tot şi am rămas aici, cu menirea mea. Poate că am obosit sau altcineva mă visează aşa. Dar acela se odihneşte în felul acesta neştiut şi va reîncepe iar.

Cum să nu te bucuri de toate astea? Cum să nu te bucuri mereu de o viaţă nouă, renăscută?

Nu mă pot plictisi şi nu pot obosi niciodată pe calea căii mele de apă. Sunt mii şi milioane de forme, iar cele încă nedescoperite aşteaptă doar să fie imaginate. Trebuie însă mare grijă, iar oamenii nu prea au asta, grija plămădirii viselor lor... Poveşti de tot felul le aduc, le spun pe calea căii mele de apă, dar puţini le aud şi le iubesc. Dar eu le voi spune mereu. Şi ei vor afla, sigur, cândva. Atunci durerile nu vor mai fi necesare şi pielea lor acoperită de cicatrici şi de semne ale bătăliilor duse (poate chiar şi cu mine, regele norilor) se va desprinde de pe ei asemenea cojii unui copac. Se vor spăla astfel pe calea lor şi pe calea căii mele de apă. Limpezi le vor fi privirile şi senine. Curat le va fi trupul şi mâinile lor vor mângâia îndelung şi cu dragoste apa pe care le-o voi trimite ca un botez nou...

Uite-aşa stau pe norul meu pufos şi mă tot gândesc ca un adevărat rege. Dar regi sunt şi norii mei, mai mici un pic, cum şi eu sunt mai mic un pic pentru regele meu, care şi el este un pic mai mic pentru vreun alt rege al lui... Dar una suntem şi nu suntem cu toţii regi, adică nu suntem regi răi, ci buni, tocmai pentru că mai avem încă în noi amintirile tuturor regilor. Şi dacă mai este nevoie de regi pentru războaie, pentru oştiri şi lupte, de aceea ne-am făurit pe noi înşine, din necesitatea visată a lumilor lor.

Poveşti, desigur, pline de viaţă şi de aventuri şi de frumuseţe.

Poveşti de dragoste pe calea căii de apă...

...Alteori mă pot face o picătură care cade de pe o streaşină de casă care încă mai are o streaşină. Sau ca o lacrimă pe o pleoapă de copil sau de bunică. Pot să iau mii de alte străluciri, la fel cum razele soarelui fac să strălucească o fracţiune de secundă acele culori care de cum s-au făcut văzute au şi trecut. Au ajuns la ochiul care trebuia să le vadă şi în lacrimă sau pe o streşină au existat asemenea unei păreri. Trecătoare prin menirea lor...

Câteodată mă fac un cerşetor la un colţ de stradă, cam jerpelit şi puţin mai murdar, asta numai ca să simt cum oamenii strâmbă din nas când îmi simt mirosul sau cum îmi dau câte o coajă din pâinea lor, uneori albă, alteori neagră. Dar coaptă la fel de focul din cuptor sau din soare. Nişte roade pe care oamenii nu le cunosc foarte bine, deopotrivă din foc, apă şi sânge. Şi un pic de aer, aşa, ca un gând bun.

După asta plec în lumea mea din nori şi mă tot minunez.

Când oamenilor li se face frig mă preling pe ferestrele lor ca un condens la alegere. Mă tot alungă, dar eu nu plec de loc. Nu vreau, nu vreau să plec de la ei, pentru că mă tot întreb ce s-ar face fără apă? Doar un pic dacă aş lipsi, vreo două-trei decenii, totul în jurul lor s-ar usca de-a binelea şi atunci m-ar chema, asta e sigur... Doamne, cum m-ar chema!

Copiii se joacă atunci când mă fac zăpadă albă şi curată, iar bucuria lor e şi bucuria copiilor mei ningând peste lume. Ca un dar de Crăciun de la moş Crăciun.

Fac multe atunci când în regeasca mea lume mă plictisesc. Îmi iau supuşii sau prietenii sau copiii şi ne ducem acolo unde ne place. Ne facem tot ceea ce vrem şi cum vrem. Chiar şi câte un curcubeu, atunci când mulţumim şi noi Soarelui.

Aşa e când eşti rege, dar numai când eşti rege bun.

Altfel, te tot lupţi cu alţii ca să ajungi până la urmă a nu mai fi rege. Şi vezi duşmani peste tot, chiar în supuşii credincioşi care ţi se dăruiesc pe ei înşişi. Dar nu mai ai ochi pentru ei şi nu îi mai meriţi. Nici nu-i mai ai deja, pentru că nu mai eşti rege.

Şi înţelegi mult prea târziu şi după mult prea multă durere că un rege este adevărat doar când are un pic, doar un pic mic de dragoste pentru ai lui. Un strop care cade întotdeauna de sus. Şi abia atunci ţi se face cu adevărat frig şi te cuprinde o cumplită sete. Abia atunci vei vrea să fii sclav, înrobit de tine însuţi. Un rege rău ai fost deja... Un rege bun vei mai fi cândva.

Şi numai aşa el este un visător şi un mic îndrumător şi învăţător. Apa asta e botezarea prin regele meu de mai sus. Sau din alte locuri, sus sau jos sunt doar trecătoare. Iar oamenii tânjesc mereu după tot ceea ce au uitat.

Am să plec şi eu cândva în alte stări, atunci nu va mai fi decât un cronicar de alt fel care mă va chema înapoi. Acela mă va recreea din

uitare şi va fi renăscut pentru adevărata lui menire prin mine. Chiar dacă eu, fiindu-i iarăşi rege al norilor, îi voi fi lui un supus credincios. Pentru că nimic, nimeni, nici o forţă nu poate despărţi ceea ce este Unul.

Par ciudate toate astea, dar eu ştiu că sunt aşa cum trebuie în cosmica ordine. Uneori un pic stricată pe ici, pe colo, de tot felul de energii perturbatoare. Dar numai un pic, atât de pic încât nu se vede din lumea cea mare a norilor, unde eu sunt regele.

Şi cine poate lumina mai magnific decât mine apusurile şi răsăriturile? Cine altul decât eu şi ai mei facem să fie lumea de acolo plină de arome de flori? Dar aşa eu nu fac decât să slujesc pe regele meu, aşa cum florile se apără uneori de priviri lacome prin mirosul lor frumos...

Altfel totul ar fi searbăd, uscat, fără sens al iubirii.

Adică fără sens de loc.

Bucureşti, 2009

SUMAR

PĂSĂRILE ZAKI....3
TAINA....4
O ZI....9
ICAR....14
LUMINA CURATĂ A ZILEI....18
UMBRA....24
GALBEN....28
FLORAR....38
CRONICARUL....41
CLIPA....45
CETATEA....51
PALMA....56
TURNUL....64
AŞTEPTARE....67
NOI....73
REGELE NORILOR....78